

LEVEL UP!

Aktīvistu tīkls

20 stundu apmācības programma

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

Atzinības

Autori

Marija Pantelic, Tilen Lah

Ar ieguldījumu no:

Josh Cope, Marialena Yannouladou, Verena Mitschke, Viola Bianchetti

Grafiskais dizains

Wout Neiryck

Ilustrators

Eva Lynen

**ACTIVIST
NETWORK**

Co-funded by
the European Union

Darbību līdzfinansē Eiropas Savienība Eiropas Parlamenta grantu programmas komunikācijas jomā ietvaros. Eiropas Parlaments nebija iesaistīts tās sagatavošanā un nekādā gadījumā nav atbildīgs par to, un tam nav saistoša nekāda informācija vai viedokļi, kas pausti šīs darbības kontekstā. Saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem visu atbildību uzņemas autori, intervētie cilvēki, izdevēji vai programmas raidorganizācijas. Tāpat Eiropas Parlaments nav atbildīgs par tiešu vai netiešu kaitējumu, ko var izraisīt darbības īstenošana.

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

Saturs

2	Atzinības
4	Vispārīga informācija
4	Apmācības programma un plūsma
4	Kā sagatavoties apmācībai
6	Materiāli
7	1. sesija Tu esi aktīvists: ievads aktīvismā
12	2. sesija Aizrautības atrašana, mērķa īstenošana
16	3. sesija Kopiena un izpratne par ainavu
20	4. sesija Aktīvisms un veselība: rūpes par sevi un citiem
26	5. sesija Uzziniet, kā izstrādāt savu kampaņu
30	6. sesija Rīcība: 1. daļa — kampaņas veidošana
34	7. sesija Rīcība: 2. daļa — tīkla veidošana
38	8. sesija Rīcība: 3. daļa: kā panākt, lai vēstījums tiktu sadzirdēts, un kā atrast sabiedrotos
44	9. sesija Rīcība: 4. daļa — kampaņas pārvaldība
50	10. sesija Ko darīt tālāk? Sagatavošanās nākamajiem soļiem

Vispārīga informācija

Laipni lūdzam aktīvistu tīkla apmācības programmā! Šī ir 20 stundu apmācības programma, kas sastāv no 10 sesijām, un to var apgūt tiešsaistē vai bezsaistē. Šīs vadlīnijas ir paredzētas pasniedzējiem un koordinatoriem, kuri vēlas īstenot šo apmācības programmu savā organizācijā vai jauniešu grupā. Šajās vadlīnijās tiks sniegti sīki norādījumi par to, kā veicināt dalībnieku mācību progresu.

Mērķis

Nodrošināt dalībniekiem rīkus, zināšanas un izpratni, lai viņi kļūtu aktīvāki sabiedriskajā un demokrātiskajā dzīvē.

Uzdevumi

- Izveidot vietēju jauno motivēto aktīvistu tīklu un nodrošināt viņiem rīkus, lai iesaistītos un/vai organizētu aktivitātes saistībā ar demokrātisko līdzdalību.
- Palielināt jauniešu izpratni par pilsonisko iesaistīšanos un veicināt pilsonisko iesaistīšanos.
- Izveidot vietēju jauno brīvprātīgo tīklu un nodrošināt viņiem rīkus un zināšanas, lai atbalstītu un veicinātu izaugsmi vietējās jauniešu NVO.
- Dot iespēju jaunajiem brīvprātīgajiem un aktīvistiem sākt savus projektus, kampaņas vai aktivitātes.

Apmācības programma un plūsma

Šajā apmācības programmā ir 10 sesijas, kas ir savstarpēji saistītas un cita citu papildina. Tās ir izstrādātas tā, lai dalībnieki izmantotu iepriekšējā sesijā iegūtās zināšanas un papildinātu tās nākamajā sesijā. Katra sesija ilgst 2 stundas, un jums jāieplāno pārtraukumi, ja organizēsiet vairāk par vienu sesiju dienā. Pirmajā un pēdējā sesijā dalībniekiem tiek piedāvāts veikt īsu pašnovērtējumu, lai palīdzētu kontrolēt zināšanu un pārliecības pieaugumu apmācības laikā.

Visa šajā pirmssesiju detalizētajā daļā sniegtā informācija ļaus jums pirmajā sesijā sniegt dalībniekiem atbilstošu informāciju par apmācības programmu. Mēs iesakām nobeigt iepriekšējo sesiju, sniedzot informāciju par to, kas ir gaidāms nākamajā, un sākt sesiju ar norādījumiem par sesijas norisi.

- 1. sesija. Tu esi aktīvists: ievads aktīvismā. Pamati
- 2. sesija. Aizrautības atrašana, mērķa īstenošana — kāpēc tas jāapdomā?
- 3. sesija. Kopiena un izpratne par ainavu — ieinteresēto pušu kartēšana
- 4. sesija. Aktīvisms un veselība: rūpes par sevi un citiem — novērtējiet to, ko darāt
- 5. sesija. Uzziniet, kā izstrādāt savu kampaņu — ar ko sākt
- 6. sesija. Rīcība: 1. daļa — kampaņas veidošana: kā mēs to darīsim
- 7. sesija. Rīcība: 2. daļa — tīkla veidošana: ar ko mēs to darīsim
- 8. sesija. Rīcība: 3. daļa: kā panākt, lai vēstījums tiktu sadzirdēts, un kā atrast sabiedrotos — aktīvisms un diplomātija
- 9. sesija. Rīcība: 4. daļa — kampaņas pārvaldība: dzīvības uzturēšanas sistēma
- 10. sesija. Ko darīt tālāk? Sagatavošanās nākamajiem soļiem — nākamie soļi

Kā sagatavoties apmācībai

Šī aktīvistu tīkla rokasgrāmata sastāv no divām atsevišķām daļām. Pirmā sastāv no skaidrojumiem par dažādiem tehniskajiem un metodoloģiskajiem aspektiem saistībā ar apmācības programmu, kas, balstoties uz pieredzi, mums šķiet noderīgi. Otrajā daļā ir sniegts sīks iepriekšminēto sesiju izklāsts.

Mērķgrupa

Jaunie vietējie aktīvistu, kurus jau interesē aktīvisms un brīvprātīgo darbs un kuri vēlas iegūt vairāk prasmju, zināšanu un rīku, kā arī izveidot tīklu ar līdzīgi domājošajiem vietējā līmenī.

Apmācības grupas lielums

Piemērotākais grupas lielums ir 20–25 dalībnieki, jo tas nodrošina viedokļu dažādību un dod iespēju veidot diskusiju ar cilvēkiem, kuriem ir atšķirīga izcelsme un pieredze. Ieteikumi sīkā izklāsta daļā ir sniegti, pamatojoties uz šo grupas lielumu. Ja grupa ir mazāka, iespējams, ka sesijas programma tiks izpildīta ātrāk. Taču tas ir pilnīgi normāli. Ja vienā apmācības sesijā ir 40–50 cilvēki, jums būs jāpielāgo laiks un mazo grupu skaits. Šajā gadījumā jums tiešām jāuzmanās, lai mazajā grupā nebūtu pārāk daudz prezentāciju. Sesijā drīkst būt viena prezentācija, un stingri jāievēro ilgums. Prezentācijas vietā varat izmantot tikai vienu jautājumu, uz kuru jāatbild vai kurš jāprezentē visām grupām.

Ilgums

Sīkā izklāsta daļā varat brīvi pielāgot laiku atbilstoši jūsu preferencēm un pieredzei, jo noteiktu daļu/aktivitāšu ilgums ir relatīvs un atkarīgs no dalībnieku skaita, apmācības struktūras (nedēļas nogales laikā, 5 nedēļu laikā utt.), grupas apmācības ātruma u. c. Neaizmirstiet iekļaut iespējamo rezerves laiku.

Droša vieta

Pārziniet dalībnieku un savas vajadzības. Neaizmirstiet uzrunāt ikvienu ar cieņu, neizlaidiet sasveicināšanos, sākumā kā grupa izlemiet, kādos apstākļos jūtaties ērti un kas rada neērtības (kā runāt sesijas laikā, sīkrīku lietošana, kā pateikt, ka jums ir auksti vai nepieciešams vairāk svaiga gaisa utt.). Ja vēlaties uzzināt vairāk par to, kā izveidot dalībniekiem drošu vietu, lielisks sākums varētu būt [pasākumu vadīšanas mākslas](#)¹ apgūšana.

Mums jāsaprot, ka apmācībā var piedalīties jaunieši, kuri nemācās skolā/augstskolā vai nestrādā un kuriem var nebūt pietiekamas pārliecības vieniem runāt un dalīties pārdomās. 10 sesiju apguve pēc kārtas arī var būt ļoti intensīvs temps. Esiet uzmanīgi ar izmantotajiem vārdiem. Piemēram, "ieinteresētā puse" un citi termini vispirms jāizskaidro. Tas aizņem laiku, taču tas ir nepieciešams, ja vēlaties nodrošināt, ka apmācība ir iekļaujoša. Nepieņemiet, ka dalībniekiem šajos tematos jau ir pamatzināšanas, un katrā sesijā aprunājieties ar "grupu vadītājiem", jo viņi sniegs vērtīgus ieteikumus par to, kā reaģēs dalībnieki. Mēģiniet vienmēr sniegt pamatjautājumu skaidrojumus, lai dalībniekiem, kuri ir visnelabvēlīgākajā situācijā, nebūtu vienmēr jāuzdod jautājumi, kas liktu viņiem justies izslēgtiem un "zemākiem". Daudzi no šiem jauniešiem nezina par aktīvistu tendencēm, taču viņi ir aktīvistu, kuri ikdienā sastopas ar grūtībām, tāpēc ir svarīgi iekļaut viņus un palīdzēt viņiem paust savu pieredzi vārdos.

Paturiet prātā, ka gadījumā, ja jaunieši ir [NEET](#)² situācijā (nestrādā, neapgūst nekādu programmu izglītības iestādē un nesaņem nekādu apmācību), jāizvairās no pārlielas izjautāšanas par to, ar ko viņi nodarbojas savā dzīvē. Viņiem var būt grūti rakstīt un lasīt garu saturu.

Vieta bez nosodījuma

Ir ļoti svarīgi katrā ievadā ikvienam atgādināt, ka šī apmācības vieta ir vieta bez nosodījuma.

Atbalsts

Jaunieši, kuri nav pieraduši atrasties šādā vidē, reizēm domā, ka viņiem nav, ko teikt utt., un viņiem bieži nepieciešams atbalsts, lai justos pārliecināti. Neaizmirstiet, ka jums jāzina, kuri ir jaunieši grupā ir vistrauslākie.

Ievads un pārbaude

Katrs seminārs sākas ar:

- ievadu: tajā jūs pastāstīsiet, kas notiek seminārā, un/vai atgādināsiet dalībniekiem, kas notika iepriekšējā sesijā un kā tās ir savstarpēji saistītas; parasti mēs šai daļai ielāņojam 10 minūtes; izņēmums ir pirmais darbseminārs, jo mums ievaddaļā jāprezentē vairāk informācijas;
- pārbaudi: tajā jūs jautāsiet dalībniekiem, kā viņi jūtas un vai viņiem ir kādas domas/jautājumi saistībā ar apmācību/semināru; šajā daļā varat lūgt viņiem tērētavā uzrakstīt vārdu (ja notiek tiešsaistes sesija) vai apvilkt to, lai ar tā palīdzību paustu savas jūtas.

1 <https://artofhosting.org/>

2 <https://www.eurofound.europa.eu/topic/neets>

Enerģijas vairošanas uzdevumi

Jums jāizmanto zināmi un ērti izmantojami enerģijas vairošanas uzdevumi. Enerģijas vairošanas uzdevumiem jābūt īsiem, 5–10 minūtes gariem, un to mērķis ir fiziski aktivizēt dalībniekus. Viens ļoti vienkāršs veids, ko varat izmantot vairākas reizes, ir “augļu salāti”. Varat izvēlēties dažus augļus (ābolu, banānu...), ko piešķirt katram dalībniekam. Kad jūtat, ka ir vāja koncentrēšanās, varat nosaukt vienu augli (piem., ābolu). Šādā gadījumā jāapmainās ar vietām visiem dalībniekiem, kuriem piešķirts ābols. Ja pateiksiet vārdus “augļu salāti”, visi dalībnieki mainīsies vietām. Tas ir patiesi noderīgi, lai nedaudz mainītu skatpunktu. Varat izmantot arī “cilvēku mezglu”³ vai, ja esat tiešsaistē, — pirkstu vingrinājumus⁴.

Kopsavilkums

Katras sesijas beigās jums jāieplāno 15 minūtes ilgs kopsavilkums. Varat darīt to pēc pašu izvēlētas metodikas, vienkārši neaizmirstiet izmantot šo daļu, lai dalībnieki varētu atkārtot sesijas laikā apgūto un novērtēt, vai bijusi laba atmosfēra. Varat veikt posmu, lietojot 4F (Facts, Feelings, Findings, Future — fakti, sajūtas, konstatējumi, nākotne)⁵ metodi, un izmantot formātu, kādā pabeidzat sesiju (apli vai grupas). Ja dalībnieku ir daudz, nav nepieciešams, lai atbildētu visi. Lūdziet darbiniekiem norādīt dažus faktus saistībā ar sesiju (bez interpretēšanas), pēc tam pajautājiet, ko viņi par tiem domā. Turpiniet jautāt par to, ko viņi ir uzzinājuši/atklājuši, un pabeidziet izjautāšanu ar to, par ko viņi runās mājās, stāstot par šo sesiju.

Mazās grupas

Detalizētā sesijas izklāstā jūs lasīsit informāciju par mazo grupu darba metodi. Atkarībā no grupas lieluma un laika vislabākās mazās grupas sastāv no 3–4 cilvēkiem, jo tādās grupās jaunpienācēju var sniegt ikviens. Gadījumā, ja jums trūkst laika, izveidojiet lielākas grupas. Tāpat varat izlemt izveidot jaunas grupas katram uzdevumam un izmantot viena lieluma vai mazākas grupas vairākas reizes. Mēs sniedzam dažus ieteikumus, taču jūs varat izvēlēties, kā veidosiet šo dinamiku un sesiju norisi.

Materiāli

Vairumā apmācības daļu lietosiet standarta apmācības materiālus:

- papīra tāfeles;
- balto tāfeli;
- piezīmju lapiņas;
- papīra tāfeļu mārklerus;
- baltās tāfeles mārklerus;
- mārklerus dalībniekiem;
- pildspalvas dalībniekiem;
- papīra lenti;
- balto A4 formāta papīru (un, ja vēlaties, krāsaino papīru);
- Zoom;
- Miro paneli vai līdzīgu rīku.

Ja būs nepieciešams kaut kas cits, mēs to norādīsim pie atsevišķo sesiju informācijas. Ja sesijā jāizmanto darba lapa vai daži citi drukājami materiāli vai digitālie piemēri, atradīsiet tos sadaļā “Papildmateriāli”⁶.

3 <https://www.wikihow.com/Play-the-Human-Knot-Game>
 4 https://www.youtube.com/watch?v=r2tBH_XyeJc
 5 <https://scoutship.scout.org/handbook/active-review-cycle/>
 6 <https://drive.google.com/drive/folders/1nWoGvJ0dYZwaTa2GQj3vmLslhbhF7SEF>

1. sesija

Tu esi aktīvists. Ievads aktīvismā

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

Sagatavošanās

Ilgums: 120 minūtes

Uzdevumi

- Iepazīties ar grupas dalībniekiem.
- Prezentēt aktīvistu tīkla apmācības norisi.
- Noteikt pamatu un kopīgu izpratni par aktīvismu.
- Veikt pašnovērtējumu, pamatojoties uz zināšanām, kas saistītas ar aktīvismu un kampaņu veidošanu.

Izklāsts

Pirmais solis ir pamata noteikšana grupā. Ir svarīgi iztīrīt vispārējo aktīvisma un pilsoniskās iesaistīšanās definīciju, kā arī dalīties un izprast, kā un kur dalībnieku dzīves kontekstā viņi ir pilsoniski aktīvi. Šīs pārdomas ļauj labi izprast un gūt priekšstatu par turpmāko 9 apmācības sesiju tematiku.

Tāpat mēs veiksīm sākotnējo pašnovērtējumu, lai izprastu pārlicību, spējas un robus zināšanās saistībā ar aktīvismu. Tādējādi dalībnieki sapratīs, kā viņi kā privātpersonas var pielietot pēc 9 sesijām iegūtās zināšanas savos apstākļos. Pašnovērtējums tiks izmantots, lai noteiktu sākumpozīciju zināšanām un izpratnei par pilsonisko iesaistīšanos.

N

O

T

E

S

8

Detalizēta metodoloģija

1. solis. (25 minūtes) Ievads un pārbaude

- (5 minūtes) Apmācības programmas un plūsmas prezentācija (skatīt iepriekš).
- (3 minūtes) Apmācības un sesijas uzdevumu prezentācija (skatīt iepriekš).
- (3 minūtes) Iepazīstināšana ar pasniedzēju komandu.
- (14 minūtes) Lūdziet dalībniekus iepazīstināt ar sevi:
 - nosaucot savu vārdu;
 - pastāstot par to, ko viņi dara (studē strādā...);
 - pastāstot par to, vai viņiem ir pieredze aktīvismā.
- (Tiešsaistē — ja trūkst laika, palūdziet to uzrakstīt tērzētavā.)

2. solis. (20 minūtes) Iepazīšanās citam ar citu

1. iespēja. Spēle “Neiespējamā misija”

Uzdodiet dalībniekiem vairākus uzdevumus, kas jāizpilda īsā laikā, un lūdziet tos paveikt kopā. Kad būs pagājis piešķirtais laiks, viņiem jāprezentē rezultāti.

Iespējamie uzdevumi

- Uzņemt kopīgu pašfoto.
- Uzrakstīt haiku par aktīvismu.
- Saskaitīt visas valodas, kurās runā grupas dalībnieki.
- Atklāt, ko grupas dalībnieki var darīt bez maksas vietā, kur viņi pašreiz atrodas.

Ieteikums: vienmēr uzdodiet vairāk uzdevumu, nekā, jūsuprāt, viņi spēj izpildīt. Vienkārši esiet radoši!

2. iespēja. 2 patiesi fakti un 1 nepatīss fakts

Katram jāizdomā 3 fakti par sevi — 2 jābūt saistītiem ar attiecīgo dalībnieku un 1 jābūt nepatīsam vai nesaistītam ar dalībnieku. Lūdziet katram dalībniekam nosaukt tos un pārējiem uzminēt, kurš ir nepatīss fakts. Ja veicat šo uzdevumu tiešsaistē, palūdziet uzrakstīt atbildes tērzētavā.

3. solis. (15 minūtes) Ko jūs zināt par aktīvismu?

- Pašnovērtējuma veidlapa (1. daļa).
- Vislabāk būtu iztulkot jautājumus apmācības sesiju valodā un izmantot [Google Form](https://www.google.com/forms/about/)⁷ (vai līdzīgu rīku), lai ievāktu atbildes un salīdzinātu tās ar galīgo pašnovērtējumu, kas tiks veikts 10. sesijā, kā arī digitāli dokumentētu atbildes.

⁷ <https://www.google.com/forms/about/>

Jautājumi pašnovērtējumam

Novērtējiet atbildi skalā no 1 līdz 5, kur 1 ir zemākais vērtējums, bet 5 — augstākais.

1. Es zinu, kas ir aktīvisms.
2. Es esmu aktīvs sabiedrības loceklis.
3. Es zinu savas vērtības un to, kādi temati man ir svarīgi.
4. Es zinu, kuras ir ieinteresētās puses, un spēju kartēt tās savā kopienā.
5. Es spēju parūpēties par savām un grupas, ar kuru sadarbojos, vajadzībām.
6. Es pārzinu dažādas kampaņu veidošanas taktikas.
7. Es zinu, ka kampaņu veidošana aizņem laiku.
8. Es izprotu pozitīvus vēstījumus, kas motivē mani rīkoties.
9. Es zinu, ko nozīmē termins "polarizācija".
10. Es zinu, ka cilvēkiem var būt dažādas lomas, pārvaldot kampaņas.
11. Esmu motivēts(-a) mainīt kaut ko savā kopienā.
12. Man ir skaidra aktīvisma koncepcija.
13. Es spēju izstrādāt kampaņas kopā ar citiem atbalstītājiem.

4. solis. (15 minūtes) Kas ir aktīvisms?

- Prāta vētra
 - Pajautājiet dalībniekiem, ko viņi domā par aktīvismu vai kādus atslēgvārdus viņi sasaista ar aktīvismu; uzrakstiet atbildes uz papīra tāfeles / sadarbības rīkā tiešsaistē.
 - Pirms rakstīt uz tāfeles, noteikti pārbaudiet, vai cilvēki saprot teikto; ja pamanāt kādas šaubas, mēģiniet pārfrāzēt teikto vienkāršākos vārdos.
 - Lūdziet sniegt nevis definīciju, bet gan dažas idejas vai atslēgvārdus.
 - Pēc prāta vētras sniedziet definīciju, noteikti izskaidrojiet, ka nav nekā nepareiza tajā, ka ir līdzīgi vai atšķirīgi viedokļi, jo aktīvisms ir personīga pieredze, kas ir atkarīga no konteksta un individuāliem personas apstākļiem un dažādos dalībnieku dzīves posmos ir dažāda.

Dažas aktīvisma definīcijas

*Aktīvisms (jeb interešu aizstāvība) ietver centienus iejaukties sociālajā, politiskajā, ekonomiskajā vai vides reformā (vai veicināt, kavēt vai virzīt to) ar vēlmi veikt izmaiņas sabiedrībā, lai sasniegtu skaidru mērķi.*⁸

*Mana aktīvisma definīcija ir... prakse, kas ļauj pievērsties problēmai, jebkurai problēmai, kritizējot varas pārstāvjus (Anjali Appadurai, aktīvisms saistībā ar taisnīgumu klimata jomā)*⁹.

*Aktīvisms nozīmē kolektīvus centienus, lai radītu izmaiņas pamatos (Aktīvistu rokasgrāmata)*¹⁰.

8 <https://en.wikipedia.org/wiki/Activism>
 9 <https://www.youtube.com/watch?v=zDVA7r7r0d0>
 10 <https://activisthandbook.org/theory/what-is-activism>

5. solis. (30 minūtes) Aktivitāte – varoņa stāsts vai upura stāsts

Atkārtojiet aktivitāti, kas izklāstīta sadaļā “Saprast stāstu, ko neapzināti glabājat sevī kā aktīvistu”¹¹. Šīs aktivitātes mērķa auditorija ir klimata aktīvistu, taču to var viegli pielāgot citām aktīvisma formām. Mērķis ir panākt, lai dalībnieki sāktu pārdomāt savu stāstu un domātu radoši.

Viņiem jārikojas saskaņā ar turpmāk norādīto.

1. Jāatzīmē teikumi, kas attiecas uz viņiem.
2. Jāapspriež varoņa un upura stāstījums.
3. Kopīgi jāatbild uz pašizvērtēšanas jautājumiem.

6. solis. (15 minūtes) Kopsavilkums

- Lūdziet dalībniekiem pastāstīt, kā viņus iespaidoja iepriekšējā aktivitāte.
- Pēc šīm kārtām lūdziet viņiem padomāt par 2 lietām, kuras viņi ir iemācījušies šodien (atkarībā no laika un tā, cik atvērta ir grupa, varat darīt to, izkārtoties aplī vai ar piezīmju lapiņu palīdzību (attiecas uz tiešsaisti un bezsaisti).

Sagatavošanās un materiāli

Šajā sesijā būtu labi izmantot vizuālos materiālus, piemēram, PPT dokumentu / Miro utt., papīra tāfelī, mārkērus, papīru dalībniekiem rakstīšanai (ja nav pieejami klēpjatori/tālruni).

5. solis jāpielāgo, lai tas kopumā ilgtu 30 minūtes. Ierosinātā aktivitāte oriģinālajā versijā ir paredzēta individuālam darbam, un tajā nav laika ierobežojuma.

Papildu resursi

- [Ko varat darīt, lai panāktu izmaiņas?](#)¹²
- [Dalības kāpnes](#)¹³
- [Aktīvistu rokasgrāmata](#)¹⁴

Ieteikums pasniedzējam(-iem)

Varat izlaist dažus sesijas soļus vai mainīt dažas ieteiktās aktivitātes, ja vien sasniedzat sesiju mērķus.

- 11 <https://www.youthforum.org/activism-inside-out/understanding-the-stories-you-unconsciously-hold-about-yourself-as-an-activist>
- 12 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-1/what-can-you-do-to-change-things/what-can-you-do-to-change-things-2/>
- 13 <https://www.trainerslibrary.org/ladder-of-youth-participation/>
- 14 <https://activisthandbook.org/theory/what-is-activism>

2. sesija

Aizrautības atrašana, mērķa īstenošana

Kāpēc tas jāapdomā?

Ilgums: 120 minūtes

Uzdevumi

- Saprast, kāpēc jautājums "Kāpēc?" (nolūks) ir svarīgs.
- Kartēt dalībnieku vērtības.
- Vizualizēt dalībnieku izmaiņu ideju.
- Pārvērst idejas vārdos.
- Apmainīties ar idejām un uzskatiem ar citiem dalībniekiem.

Izklāsts

1. sesijā mēs izpētījām aktīvisma koncepciju. 2. sesijā izpētīsim jūsu mērķi. Ir svarīgi saprast, kādi temati ir svarīgi jums, kā tie krustojas, kā formulēt jūsu domas par problēmām, kā saprast un izpētīt, kas ir likts uz spēles, kā izlemt, kādus risinājumus jūs atbalstāt, un kā sakārtot domas, lai iztēlotos jūsu mērķi un atrastu virzienu, kurā dodaties.

Detalizēta metodoloģija

1. solis. (10 minūtes) Ievads un pārbaude

2. solis. (15 minūtes) Kāpēc ir svarīgi nospraust mērķi

- Izskaidrojiet, ka tad, ja prezentēsiet skaidru projekta vai kampaņas mērķi, cilvēki jums apkārt asociēs sevi ar to, labprātāk ieklausīsies jūsu teiktajā un pievienosies jūsu darbam.
- Mēs iesakām prezentēt domas, ko Saimons Sineks ir izteicis video [Start with why -- how great leaders inspire action](#)¹⁵ (Sāciet ar "kāpēc" — kā izcili līderi iedvesmo rīcību), un aicināt dalībniekus pārdomāt situācijas, kurās kāds viņiem stāsta par "kāpēc" un kurās to nedara. Varat izveidot grupas diskusiju, izmantojot turpmāk sniegtās uzvednes.
 - Kā jūs reaģējat, kad jums ir izklāstīts skaidrs "kāpēc"?
 - Vai pastāv atšķirība starp apmācības sesiju, kuras darba kārtība ir izskaidrota, un skolas/augstskolas sesiju situācijā, kad tai nav skaidra mērķa un procesa gaitā jums jāidentificē sakarības? Kurā gadījumā jūs esat vairāk motivēti klausīties?
 - Kad jūs pēdējo reizi meklējāt apmācību tiešsaistē? Vai klausījāties to no sākuma vai vispirms meklējāt savas problēmas risinājumu vai galīgo mērķi un tikai pēc tam vēlreiz klausījāties no sākuma?

¹⁵ https://www.youtube.com/watch?v=u4ZoJKF_VuA&ab_channel=TEDxTalks

3. solis. (65 minūtes) Mana “kāpēc” atrašana

3.1. (20 minūtes) Vērtību kartēšana

- Katrs dalībnieks saņem lapu ar vērtību uzskaitījumu.
- Palūdziet viņiem izlasīt visu sarakstu un atzīmēt visas vērtības, kas šķiet vismaz daļēji pieņemamas un ir vismaz kādā ziņā svarīgas viņiem (instinktīvi).
- Kad viņi pabeidz, palūdziet izvēlēties tikai aptuveni pusi no vērtībām un apdomāt, vai tās vērtības, kas skan līdzīgi, tiešām ir tādas pašas (ja dalībnieki nepabeidz iepriekšējo uzdevumu vienlaicīgi, viņi var uzsākt otrā soļa izpildi dažādā laikā).
- Atkārtojiet iepriekšējo soli.
- Tagad dalībniekiem jābūt ne vairāk par 5–20 vērtībām.
- Lūdziet viņiem izvēlēties 2–3 būtiskas vērtības un līdz 5 patiesi svarīgām vērtībām.
 - Ieteikums mājas uzdevumam. Sakārtojiet dažas pēdējās vērtības hierarhijā. Ir grūti pateikt, kas ir svarīgāks, izvēloties, piemēram, starp draugiem un jūsu ģimeni. Lai būtu vieglāk izlemt, varat iedomāties scenāriju, kurā tiek pretnostatītas šīs divas vērtības (piem., jūsu labākā drauga 25. dzimšanas diena vai jūsu vecāka 50 gadu jubileja iekrīt vienā dienā). Tas ir grūts uzdevums, taču, ja varam to izpildīt, mēs nepieciešamības gadījumā varēsim pieņemt ātrākus un labākus lēmumus, pamatojoties uz mūsu vērtībām, un mēs izvēloties nejutīsimies tik vainīgi vai nejutīsim spiedienu, jo zināsim, kāpēc mēs izdarām konkrēto izvēli pat tad, kad tā ir grūta.

3.2. (5 minūtes) Kas ir likts uz spēles?

- Lūdziet dalībniekus apdomāt un uzrakstīt, kas pasaulē būtu likts uz spēles, ja mēs vai sabiedrība kopumā atstātu novārtā šīs vērtības. Kas mainītos? Kā tas ietekmētu jūsu un apkārtnējo cilvēku dzīvi? Kā tas ietekmētu neaizsargātākos cilvēkus jūsu kopienā?

3.3. (20 minūtes) Pārmaiņām nepieciešamās vīzijas atrašana

- Izpildiet uzdevumu “Pārmaiņām nepieciešamās vīzijas atrašana”¹⁶.
- Pasakiet dalībniekiem, ka viņi var domāt par iepriekšējiem uzdevumiem, lai atbildētu uz šiem jautājumiem.
- Mēs iesakām dalībniekiem uzrakstīt savu vīziju.

3.4. (20 minūtes) Problēmas izvēle un formulēšana

- Šai daļai kā pamatu varat izmantot rokasgrāmatu “Working out what issues you care about and what change you’d like to see”¹⁷ (Darbs pie problēmām, kas jums rūp, un tā, kādas pārmaiņas vēlaties redzēt).
- Izklāstiet (ar piemēriem) atšķirību starp problēmu un pārmaiņām, kuras vēlaties redzēt (skatīt rakstu iepriekš norādītajā saitē).

16 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-1/what-can-you-do-to-change-things/finding-your-vision-for-change/>

17 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-1/what-can-you-do-to-change-things/working-out-what-issues-you-care-about-and-what-change-you-like-to-see/>

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

- Dalībnieki pārdomā pārmaiņas, kuras viņi vēlas redzēt; viņi var sadarboties pāros, apšaubot viens otra idejas.
- Ja ir laiks, viņi var pielāgot problēmas un pārmaiņas un jūs šajā daļā varat apvienot divus pārus, lai dalībnieki strādātu 4 cilvēku grupās.

4. solis. (15 minūtes) Dalīšanās

- Ikvienam jādalās (ja ir laiks) ar savu īso "stāstu":
 - 1–3 vērtības, kas man ir vissvarīgākās;
 - kas tiek likts uz spēles, ja mēs atstājam novārtā vērtības (viens teikums);
 - kāda problēma man rūp, un kādas ir tās mazās pārmaiņas, kuras es vēlos redzēt.

5. solis. (15 minūtes) Kopsavilkums

- Kā izklāstīts sadaļas "Kopsavilkums" punktā "Vispārīga informācija".

Sagatavošanās un materiāli

Jums jāizdrukā (vai jāizmanto, lai sagatavotu līdzīgu tiešsaistes rīku) "Vērtību lapa", kas pievienota sadaļā ar [papildmateriāliem](#)¹⁸. Tāpat mēs iesakām rūpīgi pārskatīt šos resursus, kas arī tiek izmantoti un minēti iepriekš tekstā:

- "[Working out what issues you care about and what change you'd like to see](#)"¹⁹ (Darbs pie problēmām, kas jums rūp, un tā, kādas pārmaiņas vēlaties redzēt).
- "[Finding your vision for change](#)"²⁰ (Pārmaiņām nepieciešamās vīzijas atrašana).

Ieteikums pasniedzējam(-iem)

Veicot vērtību kartēšanu, ir svarīgi galu galā neizvēlēties pārāk daudz (ja dalībnieki nevar izlemt) vai pārāk maz vērtību kā vērtības, kas ir kopīgas daudziem no mums (ģimene, draugi...). Tādējādi mēs varam runāt par to, kas ir svarīgs dalībniekiem, nevis ikvienam, lai veiktu pārmaiņas (ilgtspējīga attīstība, līdztiesība...).

18 <https://drive.google.com/drive/folders/InWoGvJOdYZwaTa2GQj3vmLslhbhF7SEf>

19 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-1/what-can-you-do-to-change-things/working-out-what-issues-you-care-about-and-what-change-you-like-to-see/>

20 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-1/what-can-you-do-to-change-things/finding-your-vision-for-change/>

N

O

T

E

S

3. sesija

Kopiena un izpratne par ainavu

Ieinteresēto pušu kartēšana

Ilgums: 120 minūtes

Uzdevumi

- Kartēt ieinteresētās puses, kas ietekmē jūsu problēmu.
- Uzzināt, kā ieinteresētās puses var atbalstīt jūsu darbu.
- Sagatavot dažus piemērus par to, kā informēt ieinteresētās puses, lai sasniegtu mērķus.

Izklāsts

Laukumā jūs neesat vienīgais spēlētājs, un vienam mainīt pasauli nav iespējams. Uzziniet, kurš ko dara, lai risinātu problēmas, kas jums rūp, un to, kā viņi to ietekmē. Uzziniet par problēmām, ar kurām saskaras sabiedrības locekļi, par iedvesmojošiem piemēriem, kas parāda, kā cilvēki ir veiksmīgi īstenojuši savas idejas par pārmaiņām demokrātisko procesu robežās, un gūstiet izpratni par savu vietu mainīgajā tās problēmas ainavā, kuras risināšana jūs saista.

Detalizēta metodoloģija

1. solis. (10 minūtes) Ievads un pārbaude

2. solis. (10 minūtes) Ieguldījums

Jūs identificējat problēmu, kuras risināšanā vēlaties piedalīties. Par laimi, visticamāk, to risināt vēlas arī citi. Tā vietā, lai sāktu procesu no sākuma, mēģiniet uzzināt, kurš vēl jūsu apkaimē rīko kampaņu saistībā ar to pašu problēmu. Jūsu apvienotie pūliņi būs daudz jaudīgāki un ietekmīgāki nekā tikai viena cilvēka ieguldījums. Turklāt jūs varat gūt labumu no citu personu zināšanām un pieredzes, lai nebūtu jāsāk no nulles.

Iesākumam iedvesmu varat gūt no Tamijas Dejas²¹ raksta, kurā viņa aplūko tīklu un saikņu veidošanas svarīgumu, lai panāktu lielāku labumu kopienā. Tajā izskaidrots, ka sociālais kapitāls, ko veido attiecību un labas gribas cilvēku tīkls, ir būtisks, lai kopienas turpinātu attīstīties. Tāpat rakstā ir norādīti vairāki veidi, kā veidot attiecības un saiknes, piemēram, justies komfortabli uzstājoties, kultivēt uzticamas un smagi strādājošas personas reputāciju, pieņemt inovācijas, koncentrēties uz kopienas, paust pateicību, atdarīt ar labu un aicināt piedalīties citus. Publikācijā uzsvērts, ka attiecību un sociālā kapitāla veidošana aizņem laiku, taču tas, galu galā, samazina iekšējās cīņas, uzlabo sadarbību un ļauj veiksmīgāk risināt kopienas problēmas.

21 <https://www.nebcommfound.org/news/build-your-social-capital-and-build-your-community/>

3. solis. (90 minūtes) Ieinteresētās puses

Ieinteresētās puses ir cilvēki/grupas/organizācijas, kuras projekts/iniciatīva/politika/organizēšana ietekmē pozitīvi vai negatīvi. Tātad faktiski tas ir ikviens, kuru ietekmē minētie procesi, un šai ietekmei nav obligāti jābūt tiešai. No šī brīža un līdz kopsavilkumam mēs strādāsim grupās. Viss kārtībā, ja izmantojat vienas un tās pašas grupas visai sesijai, ja tās turpinās sadarboties vēlāk projektā vai tām ir līdzīgas idejas. Uzdevumi ir veidoti tā, lai tie papildinātu cits citu.

3.1. (15 minūtes) Kas tās ir?

Vispirms mums jāpaplašina savs horizonts. Vai mēs zinām, kas ir potenciālās ieinteresētās puses, kurām ir tuva mūsu misija? Kur sākt to meklējumus? Varat meklēt informāciju par problēmu jūsu kopienā, izmantojot Google pārlūkprogrammu un ziņu platformas, jautājot sociālajos tīklos. Pēc dažām minūtēm mazās grupās īsi izskaidrojiet citiem savu misiju un pēc tam palīdziet cits citam atrast pēc iespējas vairāk ieinteresēto pušu. Neierobežojiet sevi. Iespējams, jūsu ideja ietekmē vairāk cilvēku, nekā domājat. Neizmirstiet veikt pierakstus.

3.2. (25 minūtes) Ieinteresēto pušu kartēšana

Tagad, kad zināt dažas no ieinteresētajām pusēm, mums tās jāizvērtē pēc tā, cik liela ir iespējamība, ka tās palīdzēs mums sasniegt mūsu mērķus un cik daudz tās var palīdzēt. Lai to izdarītu, izmantojiet uzdevumu "Jūsu kopienas kartēšana"²².

3.3. (10 minūtes) Jūsu izlase

Pēc ieinteresēto pušu kartēšanas izlemiet, ar kuru no tām vēlaties sazināties, lai uzzinātu, vai varat palīdzēt cits citam. Sāciet ar rīka, ko izmantojām iepriekšējā uzdevumā, augšējo labo stūri un atlasiet dažas ieinteresētās puses, apvelciet vai pasvītrojiet tās ar marķeri. Iespējams, tie ir primārie potenciālie partneri, taču neaizmirstiet izpētīt, vai kāds potenciāls partneris neslēpjas arī apakšējā labajā stūrī, un atcerieties sekot tam, ko jūsu kampaņas laikā dara augšējā kreisajā stūrī norādītās ieinteresētās puses.

3.4. (20 minūtes) Kā tās var palīdzēt?

Katrs dalībnieks nenosaucot pieraksta pēc iespējas vairāk piemēru tam, kā atlasītās ieinteresētās puses var viņam palīdzēt. Vēlāk grupās vai ar kādu, kuram ir līdzīgas idejas, apspriediet to un pierakstiet.

3.5. (20 minūtes) Sazinieties ar tām

Pamatojoties uz iepriekšējos uzdevumos veikto izpēti, tagad mēs zinām, kam ir vēlēšanās un iespējas palīdzēt mums, un mums ir dažas idejas par to, kā šīs ieinteresētās puses var palīdzēt mums sasniegt mērķi. Tas, kas ir svarīgs jums, iespējams, ir svarīgs arī tām. Uzrakstiet vēstuli, kurā vispirms izskaidrojiet, kas ir svarīgs jums un kur saistībā ar to saskatāt problēmu jūsu kopienā. Pēc tam izskaidrojiet, kas jums patīk ieinteresētās puses darbā un kā tas sasauca ar

²² <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/mapping-your-community/>

jūsu misiju. Visbeidzot, uzrakstiet, kādās jomās, pēc jūsu domām, jūs varētu sadarboties, kā jūs varētu uzlabot abu pušu darbu un kāpēc jūs ticat, ka šāda sadarbība padarītu pasauli labāku. Tagad mums ir vēstule, ko nosūtīt kādam, ar kuru sadarbojoties, mūsaprāt, pasauli varētu padarīt labāku.

4. solis. (10 minūtes) Kopsavilkums

- Kā izklāstīts sadaļas “Kopsavilkums” punktā “Vispārīga informācija”.
- Neaizmirstiet pajautāt, kā dalībnieki izmantos vēstuli, un lūdziet sniegt pēc iespējas konkrētākas atbildes.

Sagatavošanās un materiāli

Jums būs jāgatavo (vai jāizdrukā no [palīgmateriāliem](#)²³) “spēka karte”, ko izmantos dalībnieki. Vairāk noderīgas informācijas un iepriekš izmantoto uzdevumu ir pieejams šeit:

- [“Build your social capital and build your community”](#)²⁴ (“Veidojiet savu sociālo kapitālu un veidojiet savu kopienu”), Tamija Deja.
- [“Working together to achieve change: Why make change together?”](#)²⁵ (“Sadarbība, lai sasniegtu pārmaiņas. Kāpēc pārmaiņas jāveic kopā?”).
- [“Who is campaigning on your issue?”](#)²⁶ (“Kurš organizē kampaņas saistībā ar jūsu problēmu?”).
- [“Mapping your community”](#)²⁷ (“Jūsu kopienas kartēšana”).

Ieteikums pasniedzējam(-iem)

Jums var būt tādu cilvēku grupas, kuri no sākuma vēlas strādāt pie vienas idejas, un jums apmācībā var būt atsevišķas personas. Lai panāktu personu ar līdzīgām idejām apvienošanu un nodrošinātu, ka tās visa procesa laikā joprojām var atbalstīt cita citu, darbam mazās grupās vislabāk iekļaut vismaz 3 dalībniekus.

23 <https://drive.google.com/drive/folders/1nWoGvJOdYZwaTa2GQj3vmLslhbhF7SEf>

24 <https://www.nebcommfound.org/news/build-your-social-capital-and-build-your-community/>

25 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/working-together-to-achieve-change-why-make-change-together/>

26 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/who-is-campaigning-on-your-issue/>

27 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/mapping-your-community/>

4. sesija

Aktīvisms un veselība. Rūpes par sevi un citiem

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

Novērtējiet to, ko darāt

Ilgums: 120 minūtes

Uzdevumi

- Pārdomāt pamatvajadzību — rūpes par sevi.
- Saprast, kas ir labsajūta un kāpēc ir svarīgi rūpēties par sevi / savu grupu.

Izklāsts

Jūs esat aktīvists, taču varat daroties efektīvi tikai tad, ja rūpējaties par sevi un apkārt esošajiem cilvēkiem. Aktīvistu nogurums ir reāla parādība un ietekmē mūs visus. Cīnīties par ideju un neredzēt uzlabojumus ir liels pārbaudījums, tāpēc mēģināsim kopā saprast, kā varam izmērīt panākumus, atalgot sevi un citus, kad gūstam būtiskus panākumus, un nodrošināt izpratni par to, kā spiediens, ko rada aktīvista dzīve, ietekmē mūsu un citus.

Sīka metodoloģija

1. solis. (10 minūtes) Ievads un pārbaude

2. solis. (15 minūtes) Individuālas pārdomas

1. Lūdziet dalībniekiem izveidot tādu nosacījumu sarakstu, kas viņiem nepieciešami, lai justos labi un produktīvi ikdienas aktivitātēs — skolā / darbā / brīvajā laikā / brīvprātīgo darbā utt.
2. Palūdziet to visu uzrakstīt uz papīra / digitālajos rīkos.

3. solis. (30 minūtes) Mazo grupu darbs

Lūdziet dalībniekiem mazās grupās apspriesties, atbildot uz turpmāk minētajiem jautājumiem.

- Kas ir labsajūta un rūpes par sevi?
- Kas ir grupas rūpes par sevi?
- Kā tas ir saistīts ar aktīvismu?
- Ko mēs varam darīt, lai rūpētos par sevi, kad esam aktīvist?

N

O

T

E

S

4. solis. (25 minūtes) Mazo grupu diskusijas prezentācija

Katrai grupai jāprezentē diskusijas iznākums (ne vairāk kā 3 minūtes grupai). Pēc prezentācijas pajautāriet grupai, kā tās diskusija ir saistīta ar nosacījumu sarakstu, ko dalībnieki izveidoja sesijas sākumā.

5. solis. (25 minūtes) Teorētiskais ieguldījums saistībā ar grupu kultūru, to, kā vadīt labas sanāksmes un nodrošināt lēmumu pieņemšanu grupās.

Ieteikumi par to, kā strukturēt teorētisko ieguldījumu un apspriest šos 3 tematus, jo tas var ietaupīt daudz laika, enerģijas un sniegt motivāciju.

Ieguldījums saistībā ar grupas kultūru

- Kāda ir jūsu grupas kultūra? Katrā grupā, tostarp ģimenēs, organizācijās un kolektīvos, ir sava dominējošā kultūra.
- Nākotnes aktīvistiem ir svarīgi zināt, ka viņi nav vieni un ka pasauli var efektīvāk mainīt sadarbojoties (tas plašāk tiks apspriests 7. sesijā). Tas nozīmē, ka būs jāstrādā grupās/komandās.
- Grupām/komandām procesa laikā ir savi posmi — veidošana, aktīvs darbs, normu noteikšana, sniegums un darba noslēgšana ("Tukmena grupas attīstības stadijas"²⁸).
- Izveidojot jaunu grupu vai pat darbojoties jau izveidotā grupā, veltiet laiku, lai aprunātos ar visiem grupas dalībniekiem un apspriestu to, ko vēlaties radīt. Lai veicinātu šo diskusiju, varat sekot piemēram, ko veido piecu soļu process.
 - Izdomājiet uzdevumu, kas ļauj cilvēkiem ierasties grupas telpā. Tā var būt spēle vai kaut kas jautrs, kas palīdz pārvarēt apmulsumu.
 - Lūdziet katram apdomāt, kurā laikā viņš jutās patiesi gaidīts un kurā grupas posmā varētu notikt viņa izaugsme.
 - Ikvienu iesaistiet apspriedē un lūdziet dalīties ar atmiņām, kas ienāk prātā.
 - Palūdziet cilvēkiem izveidot mazas grupas un pārdomāt dzirdēto. Kādiem galvenajiem principiem, jūsuprāt, būtu jāseko grupas darbā?
 - Aiciniet cilvēkus dalīties domās par to, kā, viņuprāt, ritēja saruna un vai viņi piekrīt tam, kādai jābūt kultūrai.
- Kad esat vienojušies, kādai jābūt grupas kultūrai, noteikti ieviesiet to praksē. Vairāk resursu ir pieejams grupu kultūras²⁹ sadaļā.

28 https://en.wikipedia.org/wiki/Tuckman%27s_stages_of_group_development

29 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/group-culture/>

leguldījums labu sanāksmju vadīšanā

- Jautājiet cilvēkiem, kas viņiem nepieciešams. Labākais veids, kā nodrošināt, ka sanāksmē tiek pievērsta uzmanība visu klātesošo vajadzībām, ir vienkārši pajautāt, kas viņiem nepieciešams. Varat to darīt, pirms sanāksmes datuma nosūtot e-pasta ziņojumu vai aptaujas anketu. Cilvēki var darīt zināmu, ka viņiem nepieciešams vairāk laika pārdomām, tulkošanai zīmju valodā, rakstiskajai tulkošanai, piekļuves ar ratiņkrēsliem nodrošināšanai utt. Patiesi labs padoms ir nozīmēt sanāksmes koordinātoru un nodrošināt, ka sanāksme notiek laikā un saskaņā ar darba kārtību.
- Padomi labu tiešsaistes sanāksmju organizēšanai minēti turpmāk.
 - Gādājiet, lai tās būtu īsas (ne ilgāk kā 1 stundu garas).
 - Nozīmējiet kādu, kurš pārvaldīs tehniskos aspektus, piem., organizēs pārrunu grupas un ielaidīs cilvēkus sanāksmē.
 - Sniedziet īsas prezentācijas un, ja ir daudz sniedzamās informācijas, jau iepriekš nosūtiet lasāmos materiālus.
 - Izmantojiet pārrunu telpas apspriedēm divatā vai mazās grupās, lai katram būtu iespēja izteikties.
 - Eksperimentējiet ar interaktīvajām PowerPoint vai Google Jamboard tehnoloģijām, lai cilvēki varētu nodarboties ar prāta vētru virtuāli.
- Vairāk resursu ir pieejams sadaļā par [labu sanāksmju vadīšanu](#)³⁰.

leguldījums lēmumu pieņemšanā grupās

- Tas nav vienkārši pat tad, ja grupai ir vienots mērķis. Ieviesiet atklātu lēmumu pieņemšanas procesu, kurā ir līdzsvarota vienprātīga lēmumu pieņemšana ar mazāku to lēmumu skaitu, ko pieņem personas, kuras vada specifiskus jūsu kampaņas aspektus.
- Lēmums tiek pieņemts vienbalsīgi, kad tam piekrīt visi cilvēki grupā. Tas palīdz grupām strādāt efektīvi, veidot spēcīgu kopienu un pieņemt labākus lēmumus, ņemot vērā ikviena viedokli.
- Lēmumu pieņemšana, izmantojot balsu vairākumu, notiek, kad tam piekrīt grupas dalībnieku vairākums. Tā var būt lietderīga, kad noteikti jautājumi ļoti polarizē viedokļus vai ir pretrunīgi. Lai gan ir svarīgi atrast kopēju pamatu, lēmumu pieņemšana ar balsu vairākumu var būt pareizā pieeja, ja daži cilvēkiem grupā ir stingra pārliecība, kas neļauj grupai virzīties tālāk.
- Koordinātoram ir svarīgi aktīvi klausīties, ko saka katrs grupas dalībnieks, un nodrošināt, ka, pieņemot lēmumu, tiek ņemti vērā visi viedokļi. Atcerieties, ka reizēm lēmumu pieņemšana būs vienkārša. Citreiz var būt nepieciešams atgriezties pie problēmas, lai to vēlreiz izpētītu un ierosinātu jaunus priekšlikumus, kas ļaus vienoties par lēmumu.
- Uzticēšanās atvieglo kopīgu lēmumu pieņemšanu. Labā ziņa ir tāda, ka tad, ja jūs jau esat sadarbojušies un izveidojāt stipras attiecības, attīstījāt pozitīvu grupas kultūru un panācāt, ka ikviens sniedz ieguldījumu spēcīgas, kopīgas vīzijas veidošanā, jums jau būs šāda uzticēšanās, pieņemot lēmumus.
- Vairāk resursu ir pieejams sadaļā par [lēmumu pieņemšanu grupās](#)³¹.

30 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/running-good-meetings/>

31 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/decision-making-in-groups/>

Nobeidzot sesiju par ieguldījumu, noteikti sasaistiet to ar personu labsajūtu un labsajūtu grupās, jo negatīva grupas kultūra var veicināt neapmierinātību, nemieru un pacietības trūkumu.

6. solis. (15 minūtes) Kopsavilkums

Aktīvistu un sociālo pārmaiņu veicinātāji parasti pārtrauc savu darbu, jo ir pārstrādājušies. Kādā pētījumā tika atklāts, ka 10–50 % arodbiedrību un miera aktivistu ir pieredzējuši izdegšanu un līdz 87 % miera aktivistu pameta aktivismu sešu gadu laikā pēc iesaistīšanās tajā. Lai nodrošinātu, ka neizdegat vai jūsu grupā nerodas sajūta, ka tā ir uzņēmusies pārāk daudz uzdevumu, ir svarīgi rūpēties par sevi un grupas kolektīvam rūpēties par savu labsajūtu.

Izmantojiet dažas no turpmāk minētajām idejām, lai izstrādātu savu plānu, kas ļaus rūpēties par sevi.

- Ierobežojiet laiku, ko pavadāt aktīvismā, un ārpus šī laika izslēdziet skaņu visiem saziņas kanāliem.
- Pusdienu pārtraukumam veltiet stundu un, kamēr strādājat, ieturiet maltīti bez steigas.
- Esiet reālistiski, apsverot, cik daudz uzdevumu varat uzņemt.
- Veltiet laiku citām aktivitātēm, kas jums patīk un kas ļauj atbrīvoties un novērst uzmanību (nodarbošanās ar sportu, laika pavadīšana ar draugiem).

Izmantojiet dažas no turpmāk minētajām idejām, lai izstrādātu grupas kolektīva plānu, kas ļaus rūpēties par tā labsajūtu.

- Pārziniet visus jutīgos jautājumus vai tematus, attiecībā uz kuriem var būt nepieciešams brīdinājums par iespējami traumējošu saturu.
- Pārziniet visas lielākās problēmas, kas notikušas jūsu kolēģu personīgajā dzīvē un var prasīt viņu uzmanību vai ietekmēt viņu dzīvi vai darbu.
- Ievērojiet kolēģu teikto, ka viņiem nepieciešams pabūt bezsaistē.
- Mācieties atteikties un iedrošini citus norādīt uz nesaprātīgām gaidām un termiņiem.
- Ar atsevišķu komandas locekli skaidri runājiet par neatrisinātām problēmām.
- Ierobežojiet darbam izmantojamo saziņas kanālu skaitu; neizmantojiet Facebook tērzētavas un Whatsapp pastāvīgām darba sarunām.
- Pirmās 10 minūtes tālruņa sarunā ar komandas locekli veltiet dzīves un personīgo jaunumu apspriešanai.

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

Sagatavošanās un materiāli

Turpmāk norādīti daži papildu resursi, kas var būt noderīgi. Varat dalīties ar tiem, strādājot ar grupu, vai uzdot izlasīt tos mājas uzdevuma ietvaros.

- [“Self care and collective care”](#)³² (“Rūpes par sevi un kolektīva rūpes par savu labsajūtu”).
- [“Integrate what you have learned into your activism”](#)³³ (“Ieviesiet aktivismā visu, ko esat iemācījušies”).

Ieteikums pasniedzējam(-iem)

Šajā brīdī jums jau labāk jāizprot sava grupa un jāspēj paredzēt laiks, kas nepieciešams diskusijai / grupas darbam. Varat veikt atbilstošus laika pielāgojumus.

32 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-2/self-care-and-collective-care/>

33 <https://www.youthforum.org/activism-inside-out/integrating-what-you-learned-into-your-activism>

5. sesija

Uzziniet, kā izstrādāt savu kampaņu

Ar ko sākt

Ilgums: 120 minūtes

Uzdevumi

- Noteikt, kādas ir pamatzināšanas par kampaņu veidošanu.
- Mācīšanās darot: analizēt esošās kampaņas.
- Izstrādāt idejas par nākotnes kampaņām.
- Uzzināt par dažādām kampaņas veidošanas taktikām.

Izklāsts

Stratēģijas veidošana, lai sasniegtu vēlamu mērķi, ne vienmēr ir viegls uzdevums. Lai saprastu, kā mēs varam sasniegt savus mērķus, ir labi zināt, kas jau pastāv, kas ir un kas nav bijis veiksmīgs, kā arī ar ko mēs runājam, lai stāstītu par problēmām, kas mums patiesi rūp, cilvēkiem, kuriem ir iespējas mainīt situāciju.

Detalizēta metodoloģija

1. solis. (10 minūtes) Ievads un pārbaude

2. solis. (30 minūtes) Esošo kampaņu analīze

Dalībnieki strādā mazās grupās. Katrai grupai ir piešķirta viena kampaņa. Katrai grupai jāpārdomā:

- kā sākās kampaņa;
- kādu problēmu tiecas atrisināt ar šo kampaņu;
- kāda ir centrālā problēma;
- kuras ir ieinteresētās puses;
- kāds ir kampaņas konkrētais mērķis;
- kāda taktika tika izmantota;
- kāds ir kampaņas galvenais vēstījums, kā tas tika nodots;
- kādas lomas ir nepieciešamas, lai īstenotu kampaņu.

Aiciniet dalībniekus veikt izpēti un pārbaudiet, ko viņi var atrast par kampaņu, neskaitot oficiālajā lapā sniegto informāciju.

N

O

T

E

S

Daži kampaņu piemēri:

- Kampaņa "Aizliegt neapmaksātas prakses"³⁴.
- "Fridays for future"³⁵.
- "Free periods"³⁶.
- "Black lives matter"³⁷.

3. solis. (25 minūtes) Katras grupas veiktās kampaņas analīzes prezentācija

- Ne vairāk kā 4–5 minūtes katrai grupai.
- Atstājiet laiku jautājumiem un komentāriem.

4. solis. (20 minūtes) Ideju ģenerēšana par nākotnes kampaņām

Lūdziet dalībniekiem atsaukties uz viņu rakstīto otrās sesijas 3.4. solī un norādiet, ka šie pieraksti jāpārskata vēlreiz un jāizmanto maksimāli precīzi formulējumi. Pielāgojiet problēmas un pārmaiņas.

5. solis. (20 minūtes) Kampaņu veidošanas taktika

- Nodrošiniet dalībniekiem kampaņas taktikas³⁸ (piem., decentralizētas masu akcijas, streiku, politisko kampaņu veidošana utt.) sarakstu kā izdrukātu materiālu / projektora ekrānā / PowerPoint failā un lūdziet ātri izlasīt. Kad tas ir izdarīts, pajautājiet, vai kāda no taktikām nemaz nav zināma un izskaidrojiet to.
- Izmantojiet dažādas iepriekšējā solī minētās problēmas un jautājiet dalībniekiem, kura taktika ir izmantojama konkrētas problēmas atspoguļošanai un kāpēc. Šis uzdevums jāveic mazās grupās, lai nodrošinātu labāku mijiedarbību, jo īpaši, ja grupa ir lielāka.

6. solis. (15 minūtes) Kopsavilkums

- Jautājiet dalībniekiem, kuras taktikas īstenošanā viņi, visticamāk, varētu piedalīties.
- Lūdziet dalībniekiem apdomāt 3 lietas — vienu lietu, kas viņiem patika, vienu lietu, kas nepatika, un lietu, ko viņi uzlabotu pēc šīs sesijas.
- Palūdziet uzrakstīt tās uz piezīmju lapas/tāfeles un analizējiet atsauksmes. Ja iespējams, nākamajās sesijās mainiet dažas daļas, lai pielāgotu tās mācīšanās vajadzībām.

34 <https://www.youthforum.org/collective-complaint-on-unpaid-internships>

35 <https://fridaysforfuture.org/>

36 <https://www.freeperiods.org/>

37 <https://blacklivesmatter.com/>

38 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-4/campaign-tactics-pros-and-cons-of-each-where-they-fit-in-a-strategy/>

Sagatavošanās un materiāli

Šai sesijai jums būs nepieciešamas piezīmju lapas un tāfele (reāla vai virtuāla); jau iepriekš uzrakstiet vai izdrukāriet jautājumus un izdrukāriet taktikas.

Ir pieejamas daudzas lieliskas rīkkopas, kurās izskaidrots, kurš strādā ar interešu aizstāvības un kampaņu veidošanas jautājumiem, un gadījumā, ja jums nepieciešama plašāka informācija, mēs iesakām izlasīt turpmāk norādītos resursus.

- “[Setting a campaign objective](#)”³⁹ (Kampaņas mērķa noteikšana”).
- “[UNICEF Advocacy toolkit](#)”⁴⁰ (UNICEF aizstāvības rīkkopa”).
- “[YFJ Advocacy Handbook](#)”⁴¹ (UFJ aizstāvības rokasgrāmata”).

Ieteikums pasniedzējam(-iem)

Varat izvēlēties citus kampaņas piemērus, kas ir labāk piemēroti vietējiem apstākļiem.

39 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-3/setting-a-campaign-objective/>
 40 <https://www.unicef.org.uk/wp-content/uploads/2019/03/Youth-Advocacy-Toolkit.pdf>
 41 <https://www.youthforum.org/files/220201-Advocacy-Toolkit.pdf>

6. sesija

Rīcība. 1. daļa — kampaņas veidošana

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

Kā mēs to darīsim

Ilgums: 120 minūtes

Uzdevumi

- Pārzināt dažus ar kampaņas veidošanu saistītos riskus.
- Spēt sagatavoties dažiem ar kampaņas veidošanu saistītajiem riskiem.
- Realizēt sākotnējo ideju pilnā kampaņā (no "kāpēc" uz "kā").

Izklāsts

Kāda ir jūsu kampaņa? Tagad jums ir ideja, par ko cīnīties, taču, ja vēlaties rīkoties, jums jāizveido kampaņa. Neatkarīgi no tā, vai sākat rīkoties pats vai pievienojaties citu personu darbam, jums būs jāapgūst vēlamās ietekmes panākšana, mācoties darot un arī piedzīvojot neveiksmes. Un tas ir normāli. Uzziniet, kādus rīkus, tostarp dažādās pilsoniskās iesaistes metodes, var izmantot. Kā jūs plānojat šīs aktivitātes? Kas jums jāapsver? Kādas metodes katrā situācijā darbojas vislabāk? Šajā sesijā mēs izpētīsim šos praktiskos aspektus.

Detalizēta metodoloģija

1. solis. (10 minūtes) Ievads un pārbaude

2. solis. (20 minūtes) Ieguldījums: kļūdas un risku pārvaldība

Lūdziet dalībniekiem individuāli un neizpaužot uz papīra lapas uzrakstīt dažus riskus un kļūdas, ko viņi var iedomāties, gatavojot un īstenojot kampaņu. Pēc tam lūdziet prezentēt tos un noteikti pierakstiet sagrupējot. Beigās balsojiet par visticamāko un biedējošāko risku vai kļūdu. Ja dalībnieku nav daudz, varat lūgt viņiem atzīmēt tos riskus vai kļūdas, par kuriem viņi balso. Ja ir liela dalībnieku grupa tiešsaistē, varat balsot, paceļot rokas. Noslēgumā apspriediet tos riskus un kļūdas, kurus dalībnieki uzskata par visbiedējošākajiem vai visticamākajiem.

N
O
T
E
S

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

3. solis. (45 minūtes) Mana kampaņa

Izmantojiet darblapu "Mana kampaņa" [papildmateriālu](#)⁴² sadaļā. Ideālā gadījumā dalībniekiem jāaizpilda tā individuāli, taču, ja iespējams, viņi jāsadala mazās grupās ar līdzīgiem mērķiem, lai dalībnieki procesa laikā varētu atbalstīt cits citu. Atgādiniet viņiem, kas jau ir apgūts un kas ir gaidāms. Dalībniekiem jāsāk domāt par visu kampaņu, kas saistīta ar viņu ideju, un jāmēģina maksimāli aizpildīt darblapa. Vēlāk būs laiks to pārskatīt.

4. solis. (30 minūtes) Dalīšanās

Dažiem dalībniekiem jādalās (ja ir laiks) ar savu darblapu. Lūdziet dažiem dalībniekiem dalīties un mudiniet apspriest dzirdēto un apmainīties ar idejām. Prezentāciju var sniegt arī dalībnieki grupās, ja viņi ir sadarbojušies prezentējamā materiāla sagatavošanā. Mērķis ir panākt, lai dalībnieki atvēlētajā laikā dalītos un stāstītu par pēc iespējas lielāku dažādu ideju daudzumu un varētu gūt papildu idejas vai atsauksmes to uzlabošanai.

5. solis. (15 minūtes) Kopsavilkums

- Kā izklāstīts sadaļas "Kopsavilkums" punktā "Vispārīga informācija".

42 <https://drive.google.com/drive/folders/1nWoGvJOdYZwaTa2GQj3vmLslhbhF7SEf>

Sagatavošanās un materiāli

Šajā daļā ir jālieto tikai darblapa “Mana kampaņa” un parastie materiāli, kas uzskaitīti sadaļā “Vispārīga informācija”. Papildinformācija ir atrodamā turpmāk norādītajās saitēs. Pēdējās divas saites ir specifiskas, taču patiesi noderīgas, ja nepārzināt pirmajā uzdevumā aplūkoto tematu.

- Atspēriena punkti stratēģijas izveidei⁴³.
- Kampaņas taktika⁴⁴.
- Kampaņas stratēģija⁴⁵.
- Risku veidi⁴⁶ (attiecas tikai uz interešu aizstāvību, nevispāriniet).
- Aizstāvības riski — noderīgi⁴⁷ (attiecas tikai uz interešu aizstāvību, nevispāriniet).

Ieteikums pasniedzējam(-iem)

Vērts pieminēt, ka aktīvisms aizņem laiku un, pirms rīkoties, mums nesteidzīgi jāapdomā un jāpārdomā veicamais darbs. Visas krīzes, ar kurām esam sastapušies, bieži ir likušas rīkoties uzreiz, nepārdomājot mūsu rīcību. Ir svarīgi jau no sākuma samazināt šo spiedienu un doties uz priekšu ar vēsu prātu.

Mājas uzdevums

Ierakstiet 2. solī apspriestās biedējošākās un visticamākās situācijas Google Form⁴⁸ rīkā un lūdziet dalībniekiem izdomāt un ierakstīt dažus risinājumus to novēršanai. Tādējādi visi dalībnieki saņems atbildes no pārējiem dalībniekiem — tā ir lieliska zināšanu bāze, kas veidota koleģiālā ceļā.

43 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-3/strategy-stepping-stones/>

44 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-4/campaign-tactics-pros-and-cons-of-each-where-they-fit-in-a-strategy/>

45 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-3/campaign-strategy/>

46 <https://www.careemergencytoolkit.org/topics-issues/2-advocacy/8-criteria-for-deciding-to-engage-in-advocacy/8-2-assessing-risks-of-advocacy/>

47 <https://www.share4rare.org/library/share4rare-toolkit-patient-advocacy/risks-advocacy>

48 <https://www.google.com/forms/about/>

7. sesija

Rīcība. 2. daļa — tīkla veidošana

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

Ar ko mēs to darīsim

Ilgums: 120 minūtes

Sesijas uzdevumi

- Izveidot potenciālo atbalstītāju un sadarbības partneru sarakstu.
- Izveidot tekstu(-us) aicinājumam pievienoties kampaņai / atbalsta gūšanai.
- Sagatavot jūsu kampaņas organizācijas diagrammu.

Izklāsts

Jūs zināt, par ko ir runa, taču ir svarīgi izveidot savu unikālo veidu, kā iesaistīties tās problēmas risināšanā, par kuru vēlaties rīkot kampaņu. Jums jāizveido savs ekspertu, kolēģu un organizāciju tīkls. Šajā sesijā mēs sapratīsim, kā atrast domubiedrus, kas pievienosies jums, kā iegūt atbalstu un kā organizēt savu un citu personu darbu.

Detalizēta metodoloģija

1. solis. (10 minūtes) Ievads un pārbaude

2. solis. (50 minūtes) Atrodiet citus, kuri pievienosies jūsu darbam

2.1. (10 minūtes) Kurš jums nepieciešams / ko jūs vēlaties?

Grupas dalībnieki, kuri savai kampaņai izvēlējās līdzīgu problēmu un rīko prāta vētru par to, kādi cilvēki var potenciāli atbalstīt viņus vai pievienoties viņiem un kā šie cilvēki dotu ieguldījumu kampaņai.

2.2. (40 minūtes) Kā runāt / pārliecināt viņus? (Iepriekš izveidotās grupas, kas darbojās iepriekš un līdz kopsavilkumam.)

Atgriezieties pie uzdevuma, ko veicāt 3. sesijas 2. soļa noslēgumā. Tagad, kad esam apguvuši dažas lietas, ir laiks visu pārskatīt un papildināt.

N

O

T

E

S

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

Pajautājiet sev, kas liek potenciālajiem atbalstītājiem vai kolēģiem pieņemt jūsu nostāju problēmas risināšanā (atcerieties par vērtību karti un "Sāciet ar "kāpēc""), un apvienojiet šos aspektus, lai izveidotu īsu tekstu, kas piesaista uzmanību un aicina viņus pievienoties jūsu darbam. Ja ir laiks, izveidojiet šādu tekstu katrai mērķgrupai. Neaizmirstiet pievienot aicinājumu rīkoties un norādiet patiesi vieglu saziņas ar jums veidu ([Google Form](#)⁴⁹, tālrunis, darba laiks, iekļaujiet e-pasta adreses saziņai).

Aicinājums rīkoties ir paredzēts, lai mudinātu uz tūlītēju reakciju vai pirkumu. Visbiežāk aicinājums rīkoties ir saistīts ar tādu vārdu vai frāžu lietošanu, kurus var iestrādāt pārdošanas scenārijos, reklāmas vēstījumos vai tīmekļa lapās un kas liek auditorijai rīkoties konkrētā veidā. Jums jāizmanto pēc iespējas tiešs aicinājums rīkoties. Skrejlapā nenorādiet vienkārši "jautājiet mums", jo tas mudinās kaut kur meklēt jūsu kontaktinformāciju. Tā vietā varat uzrakstīt "Zvaniet mums pa šo tālruni no plkst. 9.00 līdz 18.00, lai organizētu tikšanos, iepazītos un noskaidrotu, kāds ir mūsu sadarbības potenciāls".

Sesijas vidū veltiet dažas minūtes, lai mudinātu dalībniekus sarunāties un apspriest savus risinājumus, ja vien viņi šādā veidā jau nepalīdz cits citam.

3. solis. (30 minūtes) Organizējiet savu darbu un veidojiet attiecības

Pēc apmācības jūsu strādāsiet individuāli vai grupās, lai izveidotu organizācijas diagrammu, kurā iekļausiet cilvēkus, kas jums nepieciešami, lai veiksmīgi realizētu ideju. Norādiet prioritātes (piem., kurš jāiesaista pirmais). Pierakstiet, kādu ieguldījumu katrs no viņiem var sniegt jūsu kampaņā. Varat veidot organizācijas diagrammu divās vai trīs atsevišķās daļās, kas parādīs jūsu komandas progresu laika gaitā. Iespējams, sākumā jums būs nepieciešami tikai divi draugi, taču specifiskam mērķim, kas parādīsies vēlāk, jums var būt nepieciešami vēl pieci cilvēki. Izlemiet, kādi cilvēki (kas viņiem jāspēj darīt / jādara) jums ir nepieciešami un cik daudz.

Sesijas vidū veltiet dažas minūtes, lai mudinātu dalībniekus sarunāties un apspriest savus risinājumus, ja vien viņi šādā veidā jau nepalīdz cits citam.

4. solis. (15 minūtes) Kopsavilkums

- Kā izklāstīts sadaļas "Kopsavilkums" punktā "Vispārīga informācija".

49 <https://www.google.com/forms/about/>

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

Sagatavošanās un materiāli

Atšķirībā no citām daļām šeit jums nav nepieciešami nekādi īpaši materiāli. Taču mēs ieteiktu izveidot lielāku svarīga teksta daļu un organizācijas diagrammas paraugu vai kā citādi izcelt to (treknrakstā 3. sesijas 3.5. solī + aicinājums rīkoties).

Ieteikums pasniedzējam(-iem)

Kaut kādā ziņā šīs sesijas pamatā ir 3. sesijas materiāli, un tajā ir paredzēts strādāt individuāli vai mazās grupās, ja tās dalībnieki ir iesaistīti vienas idejas/projekta realizācijā. Ja uzskatāt par nepieciešamu, iesākumā varat skatīt Tamijas Dejas⁵⁰ tekstu.

Ideja: ja ir laiks (vai mājas uzdevumam), varat lūgt dalībniekiem izstrādāt skrejlapu vai izveidot ierakstu sociālajā tīklā ar viņu radīto vēstījumu (var izmantot Canva, PowerPoint vai citu rīku). Tas ir arī kaut kas taustāms, kas motivēs turpināt iesākto.

Ideja: ja ir laiks (vai mājas uzdevumam), varat lūgt dalībniekiem izstrādāt paplašinātu organizācijas diagrammu. Sāciet ar to uzdevumu sarakstu, kas, jūsuprāt, jāizpilda, un katram uzdevumam pierakstiet, kurš ir atbildīgs par uzdevumu (tas nenozīmē, ka attiecīgajam cilvēkam tas jāizpilda; viņam jānodrošina uzdevuma izpilde), kas jāpasniedz, kāds ir uzdevuma izpildes termiņš. Ja uzdevumi ir sarežģīti, mudiniet dalībniekus sadalīt tos tiešākos uzdevumos, lai būtu vieglāk redzēt kopainu un sekot izpildei.

50 <https://www.nebcommfound.org/news/build-your-social-capital-and-build-your-community/>

8. sesija

Rīcība. 3. daļa. Kā panākt, lai vēstījums tiktu sadzirdēts, un kā atrast sabiedrotos

Aktīvisms un diplomātija

Ilgums: 120 minūtes

Uzdevumi

- Saprast atšķirību starp aktīvismu un diplomātiju ar interešu aizstāvību.
- Pārzināt aktīvisma priekšrocības un trūkumus, salīdzinot ar diplomātiju ar interešu aizstāvību.
- Pārzināt polarizācijas izraisītās kļūdas.

Izklāsts

Jums ir kampaņa. Esat izveidojuši vēstījumu. Jūs zināt, kā vēlaties ietekmēt situāciju, taču kā varat izmantot saziņas kanālus, lai veidotu atbalstu dažādās auditorijās? Kā jūs veidojat komunikāciju? Kā atradāt pareizo pieeju? Savas kampaņas izcelšana citu vidū un jūsu balss sadzirdēšana trokšņainā vidē nav viegls uzdevums. Mums jāsaprot, kā gūt panākumus un nodot vēstījumu. Mums jāsaprot, kā formulēt nododamo vēstījumu un kā saglabāt fokusu uz to. Mums jābūt sadzirdētiem, taču vienlaikus jānodrošina cilvēki apvienoties, nevis jāšķeļ.

Detalizēta metodoloģija

1. solis. (10 minūtes) Ievads un pārbaude

2. solis. (35 minūtes) Aktīvisms salīdzinājumā ar diplomātiju ar interešu aizstāvību

2.1. (10 minūtes) Ievads

Olīvija Flavela⁵¹ no ASV Diplomātijas un cilvēktiesību institūta ir lieliski izklāstījusi atšķirību:

“Aktīvista definīcija ir ‘persona, kura stingri tic politiskajām un sociālajām pārmaiņām un piedalās tādās aktivitātēs kā sabiedrības protestos, lai censtos panākt to realizēšanu’. Jaunietim aktīvista loma bieži ir daudz mazāk mulsinoša nekā ienākšana interešu aizstāvības pasaulē. Kāpēc tā? Pretēji aktīvismam interešu aizstāvība tiek pozicionēta kā daudz izsmalcinātāka prakse, un savā ziņā šī doma ir pareiza. Būt par interešu aizstāvi nozīmē ‘publiski atbalstīt vai ierosināt ideju, attīstību vai kaut kā veikšanas veidu’. Tāpēc par interešu aizstāvi var uzskatīt kādu, kurš klausās, kādu, kam ir specializētas zināšanas, savukārt aktīvisti ir tie,

51 <https://usidhr.org/activism-vs-advocacy/>

kuri rada troksni. Protesti, marši, pasākumi, kas atstāj iespaidu un liek cilvēkiem ieklausīties neatkarīgi no tā, vai viņi to vēlas.

Interesu aizstāvji strādā "sistēmas ietvaros". Kā minēts, šie cilvēki sadarbojas ar politiķiem un mēģina pievērst uzmanību problēmām, maigākā formā aicinot cilvēkus iesaistīties. Eva Lūisa šo domu ietēra daiļrunīgos vārdos:

"Būt aktīvistam nozīmē runāt. Būt interešu aizstāvim nozīmē klausīties."

Interesu aizstāvības jēdziens liek domāt, ka citu cilvēku pārliecināšana par jūsu idejas vērtīgumu bieži ietver ieklausīšanos viņu domās, kas ļauj informēt viņus par jūsu domām un atrisināt viedokļu nesakrītības draudzīgā ceļā."

2.2. (15 minūtes) Atšķirības + aktīvisma un diplomātijas (interesu aizstāvības) priekšrocības un trūkumi

Novietojiet horizontāli divas papīra tāfeles (varat to darīt arī balto tāfeli vai tiešsaistes rīku). Vienu aktīvismam un otru diplomātijai un interešu aizstāvībai. Katra papīra tāfele tiek sadalīta divās kolonnās — "Priekšrocības" un "Trūkumi". Ja strādājat ar grupām, varat tām lūgt vispirms grupu ietvaros apspriest šo pieeju priekšrocības un trūkumus. Vai arī palūdziet dalībniekiem sadalīties pāros vai grupās pa trim cilvēkiem (vai nejausās istabās tiešsaistē), lai apspriestos. Pēc tam lūdziet visiem sanākt kopā, lai izklāstītu savas domas šajā jautājumā un pierakstītu tās.

2.3. (10 minūtes) Ieguldījums: polarizācija

Varat izvēlēties, kā pasniegt šīs sistēmas materiālu, taču ir divas iespējas, kas var noderēt.

- Sadaliet dalībniekus mazās grupās un katrai grupai piešķiriet turpmāk redzamās informācijas (iespējams, paziņojuma) daļu. Pēc tam grupas vienu vai divas minūtes apspriest tās un kopīgi formulē, kā mēs varētu raksturot polarizāciju. Tā kā šis uzdevums tiešsaistē ir grūtāk izpildāms, varat izmantot arī 2. iespēju.
- Izskaidrojiet to kā lekcijā, taču galvenās daļas sagatavojiet uz papīra lapām, lai varētu parādīt tās uzstāšanās laikā.
 - Kas ir polarizācija? Dziļā sociālā sašķeltība starp divām vai vairāk (ideoloģiskām) grupām, kas var potenciāli izraisīt naidu. Citiem vārdiem, veselīgas un niansētas diskusijas neesamība.
 - Piemēram, var rasties jautājums, kāpēc tā ir problēma klimata jautājumā. Jauniešu klimata aizstāvju kustība, ko uzsāka Grēta Tunberga, un organizācija Extinction Rebellion noteikti ir veicinājušas klimata rīcības nonākšanu politiskajā darba kārtībā. Tomēr to darbība izraisīja arī polarizācijas padziļināšanos mūsu sabiedrībā, ko veicināja šī temata īpaši vieta plašsaziņas līdzekļos. Tātad, kāpēc tā ir problēma klimata jautājumā? Klimata krīze ir sarežģīta problēma. Ne tikai klimata sistēmas sarežģītā rakstura dēļ. Arī tāpēc, ka to padziļina sarežģīti faktori. Tieši tāpēc mums ir nepieciešams niansēts dialogs, kas apvieno cilvēkus ar dažādu izcelsmi, skatījumiem un idejām. Diemžēl telpa šim dialogam ir ļoti ierobežota un samazinās, lai gan pašas klimata iniciatīvas ir ļoti viendabīgas. Tās galvenokārt veido labi izglītoti jaunieši no rietumu pilsētām, kas atsvešina lielas sabiedrības daļas, piemēram, lauku jaunatni Centrāleiropā un Austrumeiropā. Tāpēc mums trūkst niansēta dialoga, lai risinātu tik sarežģītu problēmu kā klimata krīze.

3. solis. (20 minūtes) Runājiet par polarizāciju

Sadaliet dalībniekus mazās grupās. Katram cilvēkam ir 2–3 minūtes, lai pastāstītu, ko viņš saprot ar vārdiem “polarizācija” un “ideoloģiskie burbuļi”. Pajautājiet, vai viņi domā, ka sabiedrība ir kļuvusi polarizētāka. Ja jā, apdomājiet ar polarizāciju saistītus incidentus draugu lokos vai organizācijās. Pajautājiet par viņu reakciju uz situācijām, kurās dialogs ir ļoti polarizēts. Kāda ir polarizācijas ietekme uz personīgo, starppersonu un sabiedrības līmeni? Iedvesmai varat parādīt turpmāk redzamo diagrammu, ja uzskatāt, ka tā ir iederīga sesijā.

Tā nav saruna — dalībniekiem jāļauj personai runāt un jāklausās. Nav pareizu vai nepareizu domu — dalībnieki var vienkārši ļauties domai gaitai.

Kad katrs dalībnieks ir dalījies ar savām domām, var sekot grupu diskusija (taču tā nav obligāta).

PERSONĪGAIS LĪMENIS

KAS?

Ierobežota spēja radoši domāt, iziet no mūsu parastajiem modeļiem, domu un uzvedības rāmjiem. Tādējādi rodas personāās izauzsmes trūkums

STARPPERSONU

KAS?

Nespēja veidot attiecības, sociālā sašķeltība un naidis.

KĀPĒC?

Dialoga trūkums un atšķirīgu ideoloģiju ietekme, pastāvīga skatīšanās uz pasauli caur “mēs un viņi” prizmu, stereotipi par citām personām un diskriminācija.

Polarizācija Un
Klimata Krīze

SABIEDRĪBAS LĪMENIS

KAS?

Nespēja kolektīvi nodrošināt lietderību, gūt pilnīgāku kopainu par reālo stāvokli un rast risinājumus sabiedrības problēmām, piemēram, klimata krīzei.

KĀPĒC?

Ideoloģiskie burbuļi un dialoga trūkums, ko paātrina tehnoloģiskā attīstība, piemēram, sociālie tīkli.

4. solis. (20 minūtes) Pārdomas

Kad dalībnieki ir atgriezušies galvenajā istabā (ja sesija notiek tiešsaistē) vai pabeiguši uzdevumu, daži no viņiem var dalīties savās domās. Nav noteikts, kā jāprezentē savas domas. Nav pareizas vai nepareizas pieejas. Mēs uzzināsim, kas, mūsu prātā, ir polarizācija un ideoloģiskie burbuļi, kā tie ietekmē mūs un mūsu uzvedību un kādi pieņēmumi mājo mūsu prātos. Varat to izdarīt, izmantojot apli, taču sarunas izveidotajās grupās arī var būt efektīva pieeja.

5. solis. (20 minūtes) Komunicējiet ar cilvēkiem, kuriem nepiekrītat: jā, un..

5–7 cilvēku grupās dalībniekiem tiks lūgts iesaistīties uzdevumā, lai kopīgi radītu un sadarbotos, nevis pretotos cits cita idejām, neņemot tās vērā. Būs divi posmi, kas ļaus demonstrēt atšķirību starp darbu citam pret citu un kopīgu darbu. Dalībnieki tiks lūgti uzstāties alfabētiskā kārtībā pēc vārdiem.

Viens dalībnieks sāks ar vārdiem: “Lai pārvarētu klimata krīzi, manuprāt, mums....” Nākamais dalībnieks atbildēs: “Nē, es to nevēlos darīt. Es domāju, ka mums....” Šis posms beigsies, kad būs uzstājušies visi dalībnieki.

Viens dalībnieks sāks ar vārdiem: “Lai pārvarētu klimata krīzi, manuprāt, mums....” Nākamais dalībnieks atbildēs: “Jā, un es domāju, ka mums arī....” Tādējādi dalībnieki turpinās iepriekšējā dalībnieka ideju. Nav nepieciešams atkārtot visas idejas, kas tika minētas iepriekš. Runājiet, pamatojoties uz tām.

Kad visi ir beiguši runāt, sanāciet kopā un pārdomājiet gūto pieredzi. Pajautājiet dalībniekiem, kā viņi jutās. Vai viņi pamanīja kaut ko interesantu? Kāds ir viņu secinājums?

6. solis. (15 minūtes) Kopsavilkums

- Kā izklāstīts sadaļas “Kopsavilkums” punktā “Vispārīga informācija”.

Sagatavošanās un materiāli

Šajā sesijā jums nebūs vajadzīgi nekādi īpaši materiāli. Papīra tāfeles, piezīmju lapas, papīrs, marķeri vai līdzvērtīgi tiešsaistes rīki. Ja šķiet piemēroti, uzklaušanās laikā varat nedaudz vairāk izlasīt Olīvijas Flavelas⁵² (ASV Diplomātijas un cilvēktiesību institūts) rakstu par to, kā atšķiras aktīvisms un interešu aizstāvība, un par atbalsta spektra⁵³ tematu, ko varat pielāgot savai darba kārtībai.

Ieteikums pasniedzējam(-iem)

- Šī sesija ir diezgan piesātināta. Varat droši pārorganizēt to vai mainīt uzdevumiem paredzēto laiku. Lai gan dalīties ir svarīgi, iespējams, vēl svarīgāk ir tas, ka dalībniekiem ir pietiekami daudz laika, lai domātu par taktiku un formulējumiem, kas ļaus mijiedarboties ar cilvēkiem, kuru viedoklis atšķiras.
- Šai daļai iespējamas vairākas pieejas. Izmantojiet jums vispiemērotāko. Varat organizēt lomu spēles pāros ar ļaunā spēka viedokļa aizstāvjiem, kurās viens dalībnieks mēģina atrast risinājumu, lai mainītu cita dalībnieka domas, un cits dalībnieks mēģina atrast šķēršļus, atrunas vai varbūt vienkārši izmantot melus, lai diskreditētu pirmo dalībnieku. Varat lūgt dalībniekiem veikt prāta vētru par iespējamiem šķēršļiem un risinājumiem vai pat izpētīt lēmumu pieņemējus šajā jomā. Visiem nepietiks laika, tāpēc jums būs jāizlemj, kuri dalībnieki uzstāsies un kuriem tas, iespējams, būs mājas uzdevums. Ja jūsu mērķis ir motivēt dalībniekus, lai patiesi sāktu īstenot viņu kampaņu, šis ir lielisks veids, kā to izdarīt. Jo vairāk viņi spēj iedziļināties, pildot šos uzdevumus, un jo vairāk šķēršļu viņiem jāpārvar, jo vieglāk viņi varēs vizualizēt nākamos soļus un sajūst pārliecību par to, ka to tiešām var izdarīt, kad tas būs nepieciešams nākotnē.

52 <https://usidhr.org/activism-vs-advocacy/>

53 <https://the25percent.eu/hub/handbook/chapter-3/spectrum-of-support/>

9. sesija

Rīcība. 4. daļa – kampaņas pārvaldība

Dzīvības uzturēšanas sistēma

Ilgums: 120 minūtes

Uzdevumi

- Uzzināt par kampaņu pārvaldības praktiskajiem aspektiem.
- Uzzināt par uzraudzību un izvērtēšanu, un to, kā to prasīgi iestrādāt kampaņā.

Izklāsts

Jums jāturpina attīstīt savu kampaņu. Kad kampaņa ir uzsākta, jums tā jāuztur. Izziniet, kā pārvaldīt kampaņu, — no finansēšanas līdz organizēšanai, pārvaldībai un loģistikai. Ir daudz dažādu elementu, kas padara kampaņu iespējamu. Mums jāizprot visas aktivitātes, kas ir kampaņas pamatā.

Detalizēta metodoloģija

1. solis. (10 minūtes) Ievads un pārbaude

2. solis. (35 minūtes) Aiz aktīvisma aizkulisēm

- Pastāstiet dalībniekiem par dažādām darba jomām, kas viņiem jāņem vērā, domājot par kampaņām.
 - Uzdevumu/darbu plānošana.
 - Komandas izveidošana un pārvaldīšana (raksturojiet dažādas lomas, kuras nepieciešams iesaistīt kampaņā / cilvēkus ar īpašiem talantiem).
 - Saziņa (iekšējā un ārējā).
 - Loģistika.
 - Budžets / līdzekļu vākšana.
 - Lūgums pēc atbalsta / tīkla veidošana (draugi un ģimene).
- Mazās grupās sadalītajiem dalībniekiem lūdziet sarakstā izvēlēties divus tematus, kurus viņi apspriedīs grupās, nosakot, kas ir domāts ar konkrēto tematu, kā tā ir saistīta ar aktīvismu, kādi ir specifiskie uzdevumi / sasniegumi / pagrieziena punkti katrā tematā, kas jāņem vērā. Mudiniet viņus domāt par kampaņām, kuras tika izstrādātas 6., 7. un 8. sesijā.
- Lūdziet viņiem pierakstīt atbildes uz papīra/virtuālās tāfeles, lai tās būtu redzamas citiem.

N

O

T

E

S

3. solis. (40 minūtes) Grupu darba prezentācija + jautājumu un atbilžu sesija

Katrai grupai jāprezentē savs darbs; lūdziet pārējos cieši sekot un beigās izteikt savas domas par to, kā, viņuprāt, trūka attiecīgā temata izklāstā. Prezentāciju laikā mudiniet viņus uzdot jautājumus, ja kaut kas nav skaidrs. Ja nepieciešams, precizējiet katra temata aspektus, lai visiem viss būtu skaidrs. Atvēliet laiku jautājumiem un atbildēm; šī aktivitāte daudziem dalībniekiem var būt ļoti svarīga, ja viņiem nav iepriekšējas pieredzes.

4. solis. (20 minūtes) Teorētiskais ieguldījums uzraudzībā un izvērtēšanā

Gan uzraudzības, gan izvērtēšanas procesu mērķis ir jūsu darbību aspektu mērīšana, salīdzinot ar iepriekš noteiktajiem kritērijiem, lai uzlabotu, mainītu vai pielāgotu savu darbu. Tie ir savstarpēji cieši saistīti, taču skatiet konkrētas jūsu darbības daļas.

Kas ir uzraudzība?

Uzraudzība ir regulāra informācijas vākšana un analīze, lai izsekotu norisi, salīdzinot ar noteiktajiem plāniem, un pārbaudītu atbilstību izveidotajiem standartiem. Tā palīdz identificēt tendences un modeļus, pielāgot stratēģijas un veido pamatu lēmumu pieņemšanai projekta/programmas pārvaldībā. Uzraudzība ir pastāvīgs dažādu izvērtējumu process.

Kas ir izvērtēšana?

Izvērtējumi ietver paveiktā ietekmes identificēšanu un pārdomāšanu, kā arī tā vērtības novērtēšanu. Izvērtēšanas laikā iegūtie dati ļauj projekta/programmas vadītājiem, labumguvējiem, partneriem, sponsoriem un citām projekta/programmas ieinteresētajām pusēm mācīties no pieredzes un uzlabot iesaisti nākotnē. Izvērtēšanu var veikt jebkurā laikā.

Uzraudzība un izvērtēšana — kāpēc tās ir svarīgas

Labi funkcionējoša uzraudzības un izvērtēšanas sistēma ir būtiska labas projekta/programmas pārvaldības un atbildības daļa. Savlaicīga un uzticama uzraudzība un izvērtēšana ļauj nodrošināt informāciju, lai:

- atbalstītu projekta/programmas īstenošanu, nodrošinot precīzu uz pierādījumiem balstītu ziņošanu, kas veido pamatu pārvaldībai un lēmumu pieņemšanai, lai virzītu un uzlabotu projekta/programmas veikspēju;
- sniegtu ieguldījumu organizāciju mācīšanās un zināšanu dalīšanās aktivitātēs, daloties, pārdomājot un informējot par pieredzi un gūtajām mācībām, lai mēs varētu gūt pilnu labumu no tā, ko mēs darām un kā mēs to darām;
- uzturētu atbildību un atbilstību, demonstrējot, vai mūsu darbs ir veikts saskaņā ar vienošanos un atbilstoši izveidotajiem standartiem un jebkurām citu sponsoru prasībām;

- sniegtu iespējas ieinteresēto pušu, jo īpaši labumguvēju, atsauksmju sniegšanai, lai nodrošinātu ieguldījumu mūsu darbā un uztverē par mūsu darbu, modelējot atvērtību kritikai, un vēlēšanos mācīties no pieredzes, kā arī pielāgoties mainīgajām vajadzībām;
- veicinātu un cildinātu mūsu darbu, izceļot panākumus un sasniegumus, uzlabojot motivāciju un sniedzot ieguldījumu resursu mobilizēšanā.

Uzraudzības un izvērtēšanas salīdzinājums

Galvenā atšķirība starp uzraudzību un izvērtēšanu ir to izpildes laiks un fokuss uz novērtējumu. Uzraudzība notiek pastāvīgi un mēdz fokusēties uz to, kas notiek. Savukārt izvērtēšana tiek veikta konkrētos brīžos, lai novērtētu, cik labi kaut kas ir noticis un kā tas uzlaboja situāciju. Uzraudzības datus parasti izmanto vadītāji notiekošajai projekta/programmas īstenošanai, rezultātu, budžeta, atbilstības procedūrām utt. izsekošanai. Arī izvērtēšana var veidot pamatu īstenošanai (piem., starpposma izvērtēšana), taču tā tiek veikta retāk un fokusējas uz lielākām izmaiņām (iznākumiem), kuru analizē (piemēram, iejaukšanās ietekmes un atbilstības rādītājos) nepieciešama metodoloģiska precizitāte.

Atpazīstot šīs atšķirības, ir svarīgi arī atcerēties, ka uzraudzība un izvērtēšana ir nesaraujami saistītas; uzraudzība parasti nodrošina datus izvērtēšanai, bet izvērtēšanas (novērtējuma) elementi parādās uzraudzības laikā. Piemēram, uzraudzības rezultāti var norādīt, ka tika apmācīti 200 kopienu koordinatori (kas notika), taču tie var iekļaut arī pārbaudes pēc apmācības (novērtējumi), kas parāda, cik labi viņi tika apmācīti. Izvērtēšanā var izmantot šo uzraudzības informāciju, lai novērtētu jebkādu uzlabojumu, ko apmācība nodrošināja vispārīgajam mērķim, vai pārmaiņas, kuras tika mēģināts panākt ar apmācību, piem., prezervatīvu izmantošanas palielinājumu un to, vai tas nodrošināja HIV pārneses samazinājumu.

Uzraudzības un izvērtēšanas metodes

1. metode. Anketas un aptaujas
2. metode. Fokusa grupas
3. metode. Priekšrocību, trūkumu, iespēju un draudu analīze (SVID)
4. metode. Realizētie sapņi jeb vīzijas
5. metode. Drāma un lomu spēles
6. metode. (Skice) kartēšana
7. metode. Uzraudzības un izvērtēšanas rats

Kādi ir indikatori?

Indikatori ir projekta/aktivitātes attīstības izvērtēšanā izmantoto rezultātu mērīšanas ceļveži. Indikatori nodrošina pierādījumus tam, vai ir parādījies plānotais rezultāts, un tie ļauj izmērīt projekta aktivitāšu izmaiņas. Tie var būt kvantitatīvi (skaits, procentuālā daļa, attiecība) un kvalitatīvi (fakts, zināšanas).

- Kvantitatīvie indikatori ļauj izmērīt ieguldījumu vai pieejamo resursu daudzumu vai vērtību. Tiem ir skaitliska vērtība, un tie ir daudzuma mērījumi, piemēram, lēmumu pieņemšanā iesaistīto vīriešu un sieviešu skaits, ienākumu līmenis gadā pēc dzimuma. Tāpēc "daudzums" atspoguļo skaitlisko stāvokli, piemēram, skolēnu, pasniedzēju, telpu vai mācību grāmatu skaitu.

- Kvantitatīvie indikatori atspoguļo ietekmi – vairumā gadījumu tie ir cilvēku vērtējums, viedokļi, uztvere un attieksme attiecīgajā situācijā vai saistībā ar attiecīgajiem subjektiem. Tie ir paredzēti, lai mērītu ieguldījuma, procesa un programmas iznākuma “kvalitāti”. Termins “kvalitāte” var nozīmēt dažādas lietas atkarībā no konteksta. Daži piemēri: labsajūta, informācijas vai zināšanu pielietošana, atklātības pakāpe, dalības kvalitāte, dialoga raksturs, informētības līmenis.

Uzraudzības un izvērtēšanas plāns

tas ir dokuments, kas palīdz izsekot un novērtēt iejaukšanās rezultātus visā kampaņas laikā. Tas ir “dzīvs” dokuments, uz ko jāatsaucas un kas regulāri jāatjaunina.

Uzraudzība un izvērtēšana projekta plānošanas laikā

1. Solis

Nosakiet programmas uzdevumus un mērķus

2. Solis

Definējiet indikatorus

3. Solis

Definējiet datu verifikācijas metodes un termiņus

4. Solis

Identificējiet uzraudzības un izvērtēšanas lomas un pienākumus

5. Solis

Izveidojiet uzraudzības un izvērtēšanas plāna modeli

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

5. solis. (15 minūtes) Kopsavilkums

Lūdziet dalībniekiem pārdomāt, kas var šķīst visproblemātiskākais kampaņas pārvaldībā.

Sagatavošanās un materiāli

Ja vēlaties saņemt vairāk resursu par uzraudzību, skatiet turpmāk sniegto informāciju.

- "YFJ Advocacy Handbook"⁵⁴ ("UFJ aizstāvības rokasgrāmata").
- Rīki projektu plānošanai kopienu attīstības jomā⁵⁵.

Ieteikums pasniedzējam(-iem)

Izklāstiet materiālu dalībniekiem vienkāršā un vieglā valodā, mēģiniet izmantot vienkāršus vārdus un skaidrojumus. Iepriekš sniegtais materiāls ir paredzēts jums, un jūs varat lasīt vairāk, taču dalībniekiem jāsaprot pamati.

54 <https://www.youthforum.org/files/220201-Advocacy-Toolkit.pdf>

55 <https://www.thegrassrootscollective.org/monitoring-evaluation-nonprofit>

10. sesija.

Ko darīt tālāk? Sagatavošanās nākamajiem soļiem

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

(Nākamie soļi.)

Ilgums: 120 minūtes

Uzdevumi

- Apkopot galvenās zināšanas, kas gūtas apmācības laikā.
- Ieplānot nākamos soļus un īstenot dzīvē to, kas ir apgūts.
- Novērtēt apmācību un veikt pašnovērtējumu, pamatojoties uz zināšanām, kas iegūtas apmācības laikā.

Izklāsts

Jums jāsauglabā ritms, jāsauglabā kampaņas dinamika, jāpilnveidojas, jāaug un jāattīstās. Ir svarīgi saprast, kas strādā labi, kad jāmainās, kad jāreaģē un kad jāpārdomā notiekošais. Mēs nevaram iznest kampaņu uz saviem pleciem — meklējiet kampaņas izaugsmes iespējas, iedvesmējiet citus un vadiet pārmaiņas tagad un nākotnē. Šajā pēdējā sesijā jums būs iespēja arī atskatīties uz apmācību, saprast, kā apmācība ir attīstījies un kā apgūto var izmantot nākotnē.

Sīka metodoloģija

1. solis. (10 minūtes) Ievads un pārbaude

2. solis. (10 minūtes) Kopsavilkums par visu apmācību — galvenie sasniegumi un apgūtais materiāls.

Sagatavojiet visas apmācības programmas kopsavilkumu un atgādiniet dalībniekiem par apmācības iznākumu galveno mērķi.

Katram dalībniekam individuāli bez steigas jāpārdomā galvenais apmācības laikā apgūtais materiāls, jāuzraksta tas uz piezīmju lapas un jāpielīmē pie baltās tāfeles (vai virtuālās tāfeles, ja sesija notiek tiešsaistē). Pēc tam, kad visi ir pabeiguši individuālās pārdomas, pasniedzējam jāpārbauda, vai kādas atziņas nepārklājas, un jāapkopo visa apmācības plūsma ar galvenajiem sasniegumiem.

N
O
T
E
S

3. solis. (20 minūtes) Plānojiet savus nākamos soļus

3.1. (10 minūtes) Individuāls darbs.

Uz piezīmju lapām uzrakstiet, kādi varētu būt jūsu nākamie trīs soļi, lai pielietotu apmācības laikā apgūto un uzturētu kampaņas dinamiku.

3.2. (10 minūtes) Grupas prezentācija.

Aiciniet dalībniekus pastāstīt par viņu nākamajiem soļiem. Ne visiem ir obligāti jārunā. To var darīt tikai tie, kuri vēlas dalīties domās un motivēt citus.

4. solis. (25 minūtes) Ko jūs zināt par aktīvismu?

- Pašnovērtējuma veidlapa (2. daļa).
- Vislabāk būtu iztulkot jautājumus apmācības sesiju valodā un izmantot [Google Form](#)⁵⁶ (vai līdzīgu rīku), lai ievāktu atbildes un varētu salīdzināt tās ar galīgo pašnovērtējumu, kas tiks veikts 10. sesijā, kā arī digitāli dokumentētu atbildes.

Jautājumi pašnovērtējumam

Novērtējiet atbildi skalā no 1 līdz 5, kur 1 ir zemākais vērtējums, bet 5 — augstākais.

- Es zinu, kas ir aktīvisms.
- Es esmu aktīvs sabiedrības loceklis.
- Es zinu savas vērtības un to, kādi temati man ir svarīgi.
- Es zinu, kuras ir ieinteresētās puses, un spēju kartēt tās savā kopienā.
- Es spēju parūpēties par savām un grupas, ar kuru sadarbojos, vajadzībām.
- Es pārzinu dažādas kampaņu veidošanas taktikas.
- Es zinu, ka kampaņu veidošana aizņem laiku.
- Es izprotu pozitīvus vēstījumus, kas motivē mani rīkoties.
- Es zinu, ko nozīmē termins “polarizācija”.
- Es zinu, ka cilvēkiem var būt dažādas lomas, pārvaldot kampaņas.
- Esmu motivēts(-a) mainīt kaut ko savā kopienā.
- Man ir skaidra aktīvisma koncepcija.
- Es spēju izstrādāt kampaņas kopā ar citiem atbalstītājiem.

5. solis. (20 minūtes) Apmācības vērtējums

Izvērtēšanu var veikt rakstiski vai mutiski, un tajā jāapsver svarīgākās daļas, piemēram, apmācība, satura kvalitāte, grupas dinamika, saziņa utt.

Izvēlieties dažādas iespējas, lai izvērtētu apmācību. Vienkārši veiciet pierakstus, ja par apmācību jāraksta atskaite.

56 <https://www.google.com/forms/about/>

Rakstiskais vērtējums

Sagatavojiet veidlapu vai papīra tāfeles papīru un uzrakstiet dažādus jautājumus, uz kuriem vēlaties saņemt atbildes.

- Kuri uzdevumi un sesijas jums īpaši patika, vai kurus jūs neieklātu apmācības programmā? Kāpēc?
- Cik liela ir varbūtība, ka ikdienā pielietosiet apgūto?
- Ko tieši jūs pielietosiet ikdienā?
- Kā jums patika grupas dinamika?
- Kādas bija trīs galvenās apmācības laikā gūtās atziņas?
- Kas no apgūtā jums bija vismazāk noderīgs?
- Kā jums veicās ar sagatavošanos un saziņu saistībā ar apmācību?

Viedokļu barometrs

Varat izmantot tos pašus jautājumus vai pievienot jaunus. Uz vienas lapas uzrakstiet plusu, uz otras — mīnusu, novietojiet lapas pretējos telpas stūros un lūdziet dalībniekiem nostāties uz iedomātās līnijas starp + un – atbilstoši savai atbildei. Nostāšanās vistuvāk + nozīmē pilnīgu apmierinātību, nostāšanās vidū — ne apmierinātību, ne neapmierinātību, nostāšanās vistuvāk – nozīmē neapmierinātību. Lūdziet dažādās pozīcijās esošos dalībniekus komentēt atrašanos tajās. Ja kāds no dalībniekiem nevēlas dalīties savās domās, viņš var to nedarīt.

6. solis. (20 minūtes) NEOBLIGĀTI — iepazīstiniet ar partnerības sistēmu

Pajautājiet dalībniekiem, vai viņi vēlas piedalīties partnerības sistēmā. Kad kāds no dalībniekiem sāk pārvērst nākamās trīs soļus konkrētā idejā (kampaņā), ko vēlētos īstenot, viņš uzaicina partneri uz kafiju/tēju un prezentē ideju, lai saņemtu godīgu atsauksmi un iegūtu svaigas idejas.

7. solis. (15 minūtes) Noslēgums un kopsavilkums

Šajā laikā paveras iespēja motivējošam apmācības programmas noslēgumam — jums jāatgādina dalībniekiem, ka jāturpina ticēt pārmaiņām un būt aktīvai kopienas daļai.

- Atgādiniet, kas tika darīts 10 sesijās.
- Lūdziet pateikt/uzrakstīt vienu vārdu, kas raksturo, ko viņi domā par apmācību.
- Motivējiet viņus rīkoties / pievienoties kādai notiekošai kampaņai.

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

Sagatavošanās un materiāli

Šai sesijai jums nepieciešamas piezīmju lapas un baltā tāfele vai virtuāla tāfele, ja sesija notiek tiešsaistē.

Ieteikums pasniedzējam(-iem)

Ar partnerības sistēmu nav jāiepazīstina; sistēmai jākalpo kā kolēģu atbalstam, ja tā ir piemērota.

N

O

T

E

S

Aktīvistu tīkls

20 stundu
apmācības
programma

Skenējiet, lai
skatītu visus
papildmateriālus

Papildmateriāli ir pieejami šajā saitē:

<https://drive.google.com/drive/folders/1nWoGvJOdYZwaTa2GQj3vmLslhbhF7SEf>